

67. évf., 2013. IV. 25., ára 50 dinár

16

Jó Pajtás

Majális!

A Kátai-tanyán jártunk

Reggelben még zuhogott. Tanácstanul álltunk a helyzet előtt. Kirándulni meg-
gyünk fél nyolckor a Kátai-tanyára, addigra
talán eláll az eső. Pontban induláskor már a
nap is előbújt, mi pedig teljes létszámban
útra keltünk.

Másfél óra buszozás után Kishegyesre ér-
tünk. Ott találkoztunk idegenvezetőinkkel,
akik a nap folyamán kalauzoltak bennünket
a programok rengetegében. Ismertették
velünk az útitervet, és nekivágtunk a nagy
kalandnak. Először egy pékmúzeumba látog-
gattunk, utána egy mesterséges tóhoz, ahol
egy kicsit elidőztünk. Megnéztük az ottani
tájházat, és egy csomót fényképeztünk. In-
nen mentünk a tanyára, ahol meleg baráti

fogadtatásban részesítettek bennünket.
Először a kötélpályán ereszkedtek le a tanu-
lók, azután a bevállalós tanárok is csúsztak
egyet, majd pedig ebédeltünk egy nagyot.
Miután megpihentünk, mehettünk lova-
golni és szamaragolni. A gyerekek csak úgy
rótták a köröket a szelíd állatokkal. Addig
az éppen várakozó csoport a tanya játszó-
terein mulathatta el idejét, és fedezhette fel
a csodaszép bácskai birodalmat. Beülhetett
a tanya amfiteátrumába, bepillantott a
jurtába, és kipróbálhatta az összes hintát.
Uzsonnára diós és mákos bejglivel vendé-

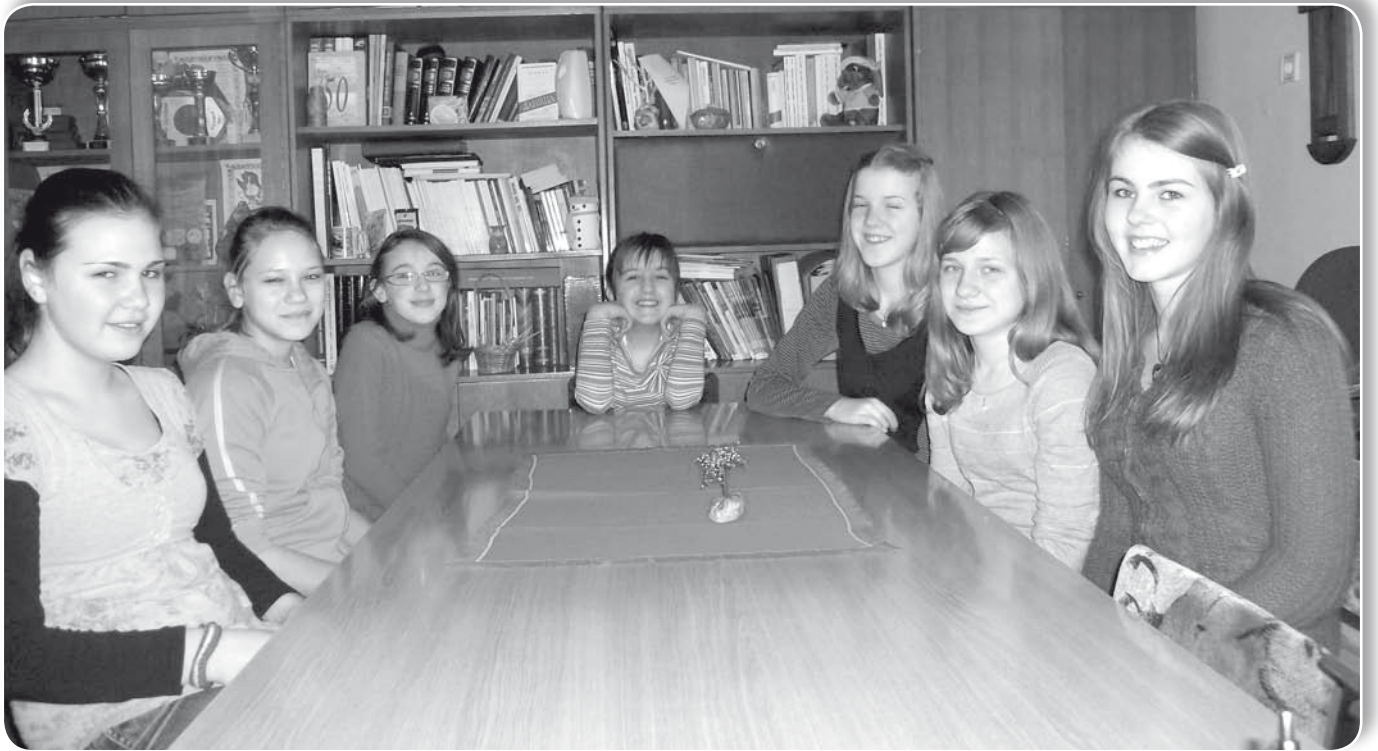
geltek meg bennünket, amit mindannyian
előszeretettel fogyasztottunk el, még re-
petáért is sorba álltunk. Az utolsó ránk váró
program a határba tett traktortúra volt, amit
kimondottan élveztünk.

Kicsit fáradtan, de élményekkel telítődve
és a viszontlátás reményében tértünk haza.
Imádtuk a helyet, a vendégszeretetet, a
kedvező időjárást és a kirándulás minden
pillanatát. A szívünkbe loptad magad, Ká-
tai-tanya!

Krabók Csilla magyartanárné
Móra Károly iskola, Szaján

A Jó Pajtás következő, 17. száma május 9-én jelenik meg a szokásos terjedelemben. A Mézeskalács májusi száma is akkor jelenik meg. Olvasóinknak és terjesztőinknek, gyermeklapjaink minden barátjának szép majálist, kellemes pihenést kívánunk!

Mindig vidám a május elseje

A május elsejéről azt hiszem, mindannyiunknak az erdő, a madárdal, a rügyező fák, az orgonaillat, a kirándulás, a jókedv, a vidámság jut az eszünkbe. Hívhatjuk tavaszünnepnek is.

Eredetileg a munkásság nemzetközi ünnepe, a nyolcórás munkanapért folytatott harcban született, de a májusfa, a vidám fölvonulás és az azt követő multság az ókori istenségek tiszteletére rendezett ünnepségeket idézi a mai napig.

Napjainkban is a fiatalok állítanak föl májusfát a falu vagy a város központjában, melyet virággal díszítenek.

Emlékszem, valamikor a fúvószenekar ébresztett bennünket, hogy aztán kimenjünk a természetbe, a Tisza-partra, hogy ott ünnepeljünk. Igazi népnünpély volt.

Manapság is ünnepelünk, hogy hogyan, azt elmesélik az óbecsei Samu Mihály iskola tanulói, Józsa Zsuzsanna magyartanár nő tanítványai: **Juhász Henrietta, Csöke Éva, Guti Boglárka, Suta Valentina, Magyar Zsófia, Mester Rita, Kerepes Izabella.**

Henrietta a szüleivel és a barátaikkal szokta ünnepelni május elsején.

– Tavaly is kimentünk a gyümölcsösbe, a szüleim barátainak a gyerekei is velünk voltak – emlékezik vissza Henrietta. – A szüleink előző nap kimenetek, hogy mindent előkészítsenek, kis házikót is építettek a Tisza-parton, nem messze a sárgaháztól. Elsején a sátrat is fölállítottuk. Sütöttünk, főztünk, este nagy táborüzet raktunk, majd körülültük. A nagyok rémtörténeteket, vicceket meséltek, mi meg jókat derültünk.

Izabelláék is a gyümölcsösben majálisoztak tavaly.

– A tavalyi majálisozás volt eddig a legjobb – halljuk Izabellától –, ugyanis huszonöten voltunk. Három napra mentünk. Fölállítottuk a sátrakat, majd sütöttünk-főztünk... Volt ott bográcsos, rostélyos. Sok ételt készítettünk, hiszen sokan voltunk. Esténként a mellettünk táborozók mind eljöttek hozzánk. A táborúznél néha voltunk vagy ötvenen. Szólt a zene, táncoltunk, Jó buli volt. Sokat nevtünk, énekelünk...

Éva tavaly az unokatestvéreivel és a petőfikkel töltötte a május elsejét.

– Már hat óraker kimentünk a vasúthoz, hogy legyen elég időnk megfőzni a bográcsost – mondja Éva. – Nagyon igyekeztünk, hogy gyorsan kész legyen, megraktuk jól a tüzet. Ez lett a vesztünk. Leégett. Azért mégis megettük. Még abban is versenyeztünk, ki eszi meg a leghamarabb a kiszedett adagot. Krisztina lett az első. Másnap is kimentünk, csak akkor már a felnőttek főztek...

Boglárkáék az udvarban majálisoztak. Náluk ők vidították föl a felnőtteket.

– Nálunk az udvarban is jól lehet szórakozni, nem kell kimenni a természetbe – kezd a mesélésbe Boglárka. – Nagy udvarunk van, eljöttek az ismerőseink, a gyerekeik, és jókat szórakoztunk. Vicceket meséltünk, míg ők sütötték a csevapot, pjskavicát, húst. Még paprikás is rotyogott a bográcsban. Sokat játszottunk, az idén is nálunk töltjük majd a május elsejét.

– Tavaly Ritáék is otthon töltötték a május elsejét.

– A barátnőmnél majálisoztunk – mondja Rita. – A fiúk sokat bajlódtak a sátor fölállításával, mi meg közben jókat kuncogtunk. Ugyanis a fiúk a sátorban, mi bent a házban aludtunk.

A fiúk vállalták a rostélyos elkészítését. Sajnos nem sikerült, megégették. Ekkor mi vettük a kezünkbe az ételek elkészítését. Másnap lekerékpároztunk a barátaikkal a Tisza-partra, leültünk a lépcsőkre. Jó érzés volt együtt társalogni a szép időben.

Valentina tavaly a szüleitől húsvéti ajándékkul egy kirándulást kapott.

– Velünk jött a testvérem és a kislány, Robika is – meséli Valentina. – Ellátogtunk az óbecsei Fantast kastélyba. Nagyon szép, meg az étterem is. Megnéztük a múzeumot, majd a lovakat. Lehetett lovagolni is, két kört lovagoltam egy nagy lovon. Volt póni is, de én a nagyot választottam. Nagyon jól éreztük magunkat.

Zsókáék is korán kimentek a természetbe, hogy gallyat gyűjtsenek, fölállítsák a sátrakat.

– A tavalyi majálisozás volt eddig a legjobb – meséli Zsóka. – Igaz, hogy nálunk mindig vidám a május elseje, de annyit, mint akkor, sohasem nevtünk. Nyolcan voltunk, fiúk, lányok. Mint ahogy az szokás, mikor leértünk a Tisza-partra, fölállítottuk a sátrakat, gallyat gyűjtöttünk a sütéshez-főzéshez, majd lementünk a vízpartra. Az egyik fiú véletlenül beleesett a vízbe. Azt mondta, ha már úgyis vizes, úszkál egy kicsit. Mi meg a hasunkat fogtuk, úgy nevtünk. No nem sokáig, mert a mellettünk pecázó ember elzavart bennünket. Azt mondta, elkergetjük a halakat. Mivel két napra mentünk, az úszkáló fiúnak volt váltás ruhája, így nem fázott meg. Este a táborúznél is jókat meséltünk, sokat nevtünk. Persze az éjjel nemigen aludtunk...

Koncz Erzsébet

Költők nyomában

József Attila születésnapján, április 11-én ünnepeljük a magyar költészet napját. Ezen a napon a nagy klasszikus és kortárs költőink versei elevenednek meg szavalóversenyek, versolvasó találkozók formájában, ahogy egymás után állnak ki kicsik és nagyok a többiek elé, hogy egy általuk választott költeményt megosszák a közönséggel. Az idén a Versfolyam elnevezésű rendezvény házigazdája a szabadkai Ivan Goran Kovačić iskola volt, ahol az egész nap a versek jegyében telt.

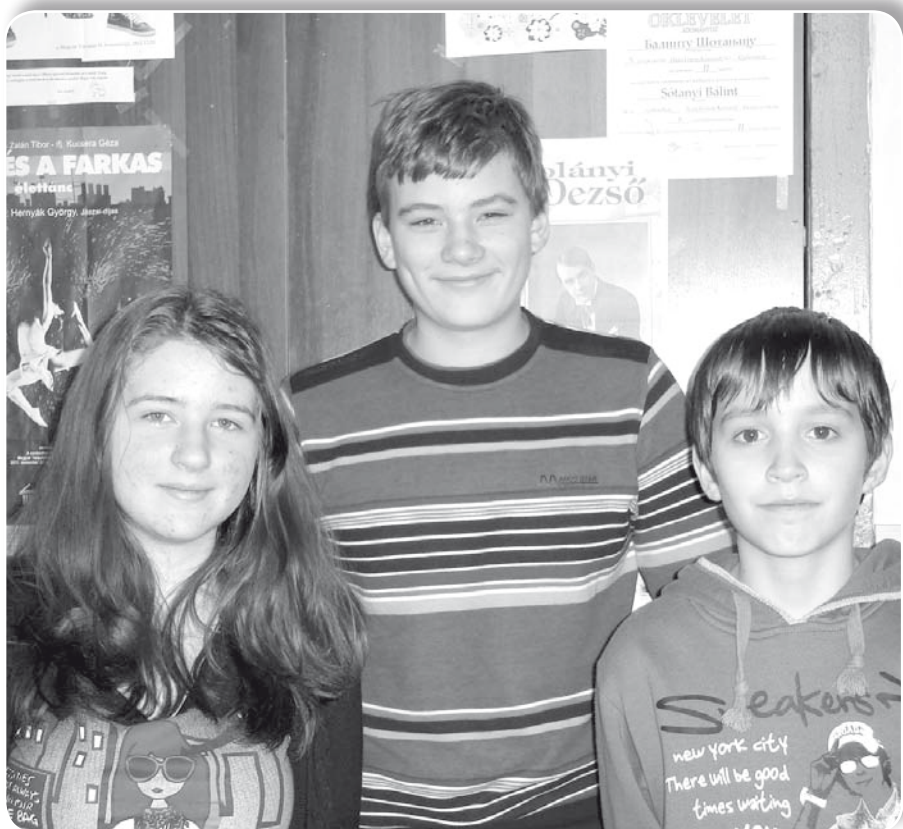
Kántor Erika, az iskola magyartanárja elmondta, a délelőtti folyamán az alsós tanulók a Magyar Házban mondták a verseket, délután pedig a felsősök olvasták fel vagy szavalták el az általuk kiválasztott verseket az iskola dísztermében, de mindenkit szívesen láttak a Versfolyam alatt, aki szerette volna felolvasni kedvenc költeményét.

– Iskolánkban először került megrendezésre a Versfolyam, melynek megálmodója és szervezője Horváth Emma. Amikor a gyerekek is tudomást szereztek róla, egészen pozitív volt a reakciójuk, és úgy vettem észre, sokkal nagyobb élvezettel foglalkoztak ilyen formában a versekkel, mint egyébként. A 21. században költéssel foglalkozni nem könnyű, és elég nagy kihívás a gyerekeket ráhangolni egy-egy versre a magyarórák keretén belül, de ezúttal kellemes meglepetések értek. Azt hiszem, ilyen formában közelebb lehet vinni a gyerekekhez a költészet világát – mondta a tanárnő.

De hogy mit gondolnak erről a rendezvényről és úgy általában a versekről maguk a fiatalok, azt az ötödikes **Sótanyi Bálint**, a hatodikos **Nagy Andrea** és a hetedik osztályos **Vékony Endre** mondja el nektek.

Bálintnak nagyon tetszett a költészet napjának ünnepe, hiszen nagyon szereti a verseket. Ő Erdős László Fordított világ című versét szavalta el.

– Már kiskoromban is sok verset olvastam, sokat fejből is megtanultam. A kedvenc verseim a verseskönyveimben vannak. Óvodás koromban kaptam az elsőt, és ebből tanultam meg olvasni is, apa segített megismerni a betűket. Azért szeretem a verseket, mert nagyon tetszenek a rímek, és mert mindent ki lehet mondani bennük, kifejezni az érzelmeket. Főként azokat szeretem, amelyek egy történetet mondanak el, de szerintem a komolyabb verseket is szeretni fogom, sőt már most is

olvasok ilyeneket. Egyébként Weöres Sándor, Petőfi Sándor és Varró Dániel verseit szeretem leginkább. Én is szoktam verseket írni, írtam már az évszakokról, állatokról. Ezek inkább vicces versek. Nem vagyok velük megelégedve, de azért nem hagyom abba, még ha nem is leszek nagy költő. Általában otthon a családnak szoktam őket felolvasni, ők azok, akik kritizálnak vagy megdicsérik.

Endre szerint az iskolában minden évben meg kellene ünnepelniük a költészet napját, mert ezáltal a fiatalok jobban értékelni tudnák a verseket.

– Szerintem a diákok már olvasni sem nagyon szeretnek, a verseket pedig nagyon kevesen szeretik, mert sok elvont, átvitt értelmű verset tanulunk, amit nem értenek, ezért nem is köti le őket. Talán ha érdekesebb, viccesebb a vers, akkor többeket leköt. A rímeket és versszakokat fontosnak tartom, és az a jó, ha a vers egyszerre közvetít hangulatot és mond el egy történetet. Versben nehezebb érzelmeket közvetíteni, de ha összejön, akkor az igazi siker. Én is szoktam verset írni, amikor valamilyen jó gondolat eszembe jut, és aztán hagyom, hogy a szavak maguktól összeálljanak. Az ÁMV-n a saját versemet fogom elszavalni, a címe Vihar, de Valentin-napra is írtam verset, ami elég jól sikerült. Elég ritkán szavalok, én a versírásban vagyok

inkább jó, és általában mások szavalják el az én verseimet, ami számomra megtisztelő.

Andrea is szereti a verseket, különösen Kosztolányi költeményeit, és örült, hogy náluk rendezték meg a Versfolyamot.

– Én József Attila Nyár című versét olvastam fel a többieknek. Otthon keresgéltem a versek között, de nem találtam olyat, amit ide illőnek éreztem, és végül az olvasókönyvben találtam rá erre a versre, ami nagyon megtetszett. Szerintem a nagy költőink azért lettek híresek, mert valóban jó verseket írtak, és azok mondanivalója megérintette az embereket, azonosulni tudtak vele. Egy jó vers spontán születik meg, amihez viszont kell egy jó ötlet és megfelelő hangulat is. Régebben én is próbálkoztam versírással, de az utóbbi időben nincs ihletem, és csak ritkán írok verset, és szavalni sem szoktam. A fiatalokat a versek nem nagyon kötik le, talán azért, mert túl korán kezdik velünk tanítani azokat, amelyek komolyabbak, elvontabbak. Másrészt az iskolában verselemzéseket is csinálunk, amit úgyszintén nem nagyon szeretünk, habár ezzel is műveltebbek leszünk. Viszont a rímszerkezetek már sokkal izgalmasabbak, és számomra ez a mai nap is érdekes volt, jövőre is lehetne ilyet szervezni.

Sztojánovity Livia

Az első triumvirátus

Spartacus felkelése kihatott a római történet egész további menetére. Ez a felkelés – egyrészt – azt mutatta, hogy a rabszolgák egyelőre nem képesek szabadságukat kivívni még erejük teljes megfeszítése árán sem, másrészt viszont nem képviseltek olyan osztályt, amely fejlettebb termelési módot hozott volna létre, és csak az egyéni felszabadulásra, nem a rabszolgaság teljes megszüntetésére törekedtek volna. A harc viszont – amely eljutott a legmagasabb formájáig, a rabszolgatartók elleni fegyveres felkelésig – figyelmeztető intés volt a rabszolgatartók számára, hiszen megrázkódtatta az egész rabszolgatartó társadalmat.

A Spartacus-féle felkelés minden eddigi eseménynél világosabban igazolta a tényt, hogy a köztársasági kormányzat már nem tudta érvényre juttatni a rabszolgatartók érdekeit. Teljes élességében napirendre került a katonai diktatúra kérdése. A további harc most már főleg ennek a diktatúrának a formája körül dült...

Időszámításunk előtt, az első század kezdetén a Római Birodalomban több ismert hadvezér jelentkezett, akik az állam politikáját befolyásolták. Ilyen volt Crassus – a rabszolgaháború győztese –, míg a másik Pompeius Magnus (Pompejus) győztes hadvezér tekintélyét tovább növelte az, hogy néhány hónap alatt fölszámolta a Földközi-tengeren a kalózok rémuralmát.

Julius Ceasar fellépése

A politikai erők játékát figyelte ébren, és mérlegelte napról napra Julius Caesar (Juliusz Cézár), akit gyermekkorán, családi hagyományai és egyéni törekvései számtalan szállal kapcsolnak a néppárthoz, bár Róma legrégebb patricius családjából származott.

Korán bekapcsolódott a közéletbe. Nagy műveltsége, fényes logikája, önfegyelme, tömör kifejezőkészsége, a maga elé tűzött célok világos felismerése elismert szónokká tették. Jó modorával, közvetlenségével és

Római rabszolgák

határozott fellépésével rövidesen rendkívül népszerű lett a polgárok körében. Ráadásul igen gyakran megvendégelte őket fényes lakomáin.

Először a hatalomra törő Crassus bizalmát nyerte meg, majd felismerte azokat a lehetőségeket, amelyek Pompeius sértettségében rejlettek.

Plutarkhosz: Julius Caesarról

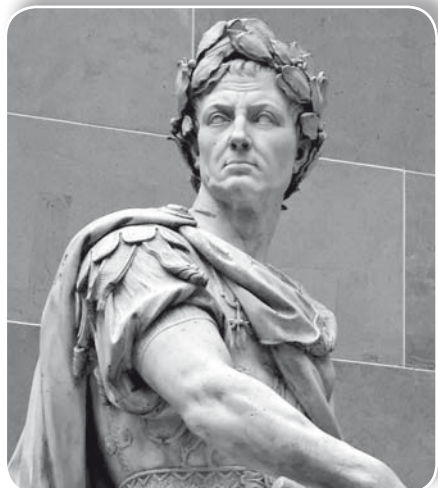
„Elhatározta, hogy a consulságot szerzi meg. Nyomban bement a városba (Róma) és olyan politikai lépéseket tett, amelyekkel Cato kivételével mindenkit félrevezetett. Sikerült ugyanis elérnie, hogy Pompeius és Crassus, akik között azelőtt éles politikai ellentét volt, kibékültek egymással. Caesar most jó barátokká tette őket, és mindkettőjük befolyását helyzete megerősítésére használta fel.”

Igy jött létre i. e. 60-ban Pompeius, Crassus és Julius Caesar között az első triumvirátusnak nevezett titkos szövetség. A megállapodás ér-

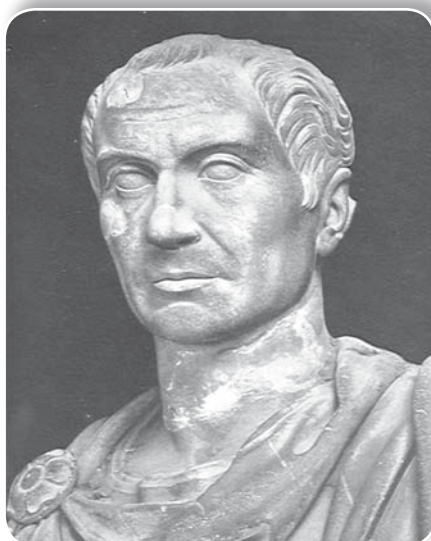
telmében Caesar a következő évben (i. e. 61) consul lett. E minőségben nagyméretű földosztást hajtott végre, és jóváhagyta Pompeius keleti intézkedéseit. Ezután a gall tartományok helytartóságát kapta meg, míg Crassus Szíriát, Pompeius pedig Hispániát.

Julius Caesarnak a mellszobra, amely a nápolyi múzeumban áll, arról tanúskodik, hogy igazi kolerikus vérmérsékletű személy lehetett – Hippokratész egyik típusa –, amely szerint igen zajos, heves, indulatos, lobbánkony természetű volt. Ez a szobor kifinomult és nemes kifejezésű, értelmes férfarcot ábrázol, a hagyomány is azt mondja, hogy a feje már születésekor feltűnően nagy volt, és igen nemes formájú. Másrésztől azonban meggyőző bizonyosságunk nincsen, hogy ez a világszerte ismert mellszobor valóban Caesart ábrázolja, és nehéz is a szobor komor méltóságát e híres férfúnak azzal a hírével összeegyeztetni, hogy ösztönei néha erőszakosan törtek ki belőle.

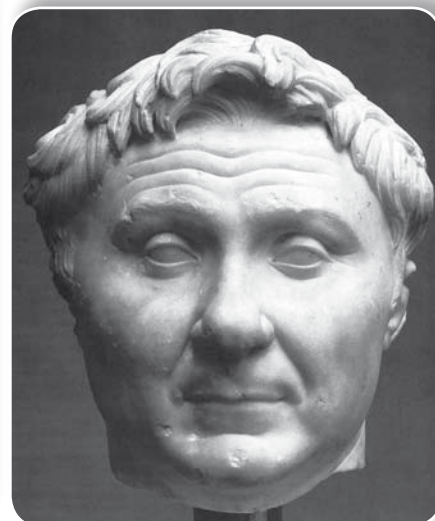
Összeállította: Uri Ferenc történész

Julius Caesar

Marcus Licinus Crassus

Pompeius Magnus

Robert Capa

Katonahalál

Hemingway a fiával

Robert Capa John Steinbecket fényképezi, Moszkva, 1947

Picasso napernyővel

Kibombázva

Az 1913-ban Budapesten született Friedmann Endre Ernő a Párizsban felvett, amerikai hangzású Robert Capa névvel együtt legendát is teremtett magának. Az „igazi” Capa a pesti belvárosban született, ahol polgári zsidó családjának mérték utáni szabósága volt. A Városház utca 10-ben egy épületben lakott a későbbi (szintén világhírű) fényképész Besnyő Évával és nővéreivel, akik állítólag ekkoriban cápának becézték. A pesti evangélikus elemi iskolában és a Madách Gimnáziumban tanult. 1929 körül megérinti Kassák Lajos kisugárzása; látogatni kezdi a Munka-kör rendezvényeit. Szenvedélyesen érdeklődik az újságírás és a világforradalom. 1931-ben Berlinbe emigrál, ahol újságírást tanul. Berlinbe települt magyar ismerősei, Besnyő Éva és Kepes György segítik. Az előbbi bejuttatja a Dephothoz (Deutscher Photodienst/Német Fotószolgálat) laboránsnak, az utóbbitól fényképezőgépet kap kölcsön. 1932 novemberében készíti el sorozatát Trockij koppenhágai beszédéről. Képeit a Weltspiegel közli.

Hitler hatalomra jutása után elhagyja Németországot. Rövid bécsi, majd budapesti tartózkodás után Párizsba érkezik. 1934 őszén megismerkedik Gerta Pohoryllével (későbbi nevén: Gerda Taro), a lipcsei emigránssal, akit fotózni tanít. Barátok, szeretők lesznek, és együtt találják ki jól csengő művészneveiket. 1936-ban Spanyolországba utaznak, hogy tudósítsanak a polgárháborúból. Riportjaikat minden nagy korabeli képes újság közli. 1937 nyarán egy tank halálra gázolja Gerda Tarót. Capa az év őszén New Yorkba érkezik, ahol később kiállítása nyílik és albuma jelenik meg.

1938-ban fél évet tölt Kínában, Joris Ivens holland filmrendező stábjában, és riportokat készít a japán-kínai háborúról. Európában fotózza a Spanyol Köztársaság végnapjait. 1939-ben hónapokot tölt Mexikóban mint a Life munkatársa. A Blitz sújtotta Londonban is fényképez, majd akkreditálják az amerikai hadsereghez. Tunéziában, majd az olasz félszigeten követi a szövetséges előrenyomulást. A normandiai partraszálláskor ott van az elsők között; megörökíti Párizs felszabadítását, 1945 tavaszán ejtőernyővel és kameráival leugrik Németországban. 1947-ben a Szovjetunióban, 1948-ban Magyarországon és a környező államokban fényképez. Rögzíti Izrael állam kikiáltását, 1947-ben társaival megalapítja a Magnum fotóügynökséget. 1954 tavaszán Indonéziában egy gyalogsági aknára lépve vesztí életét. Testét az amawalki kvéker temetőben helyezték örök nyugalomra. Hagyatékának gondozója az International Center of Photography.

Robert Capa ma megkerülhetetlen hivatkozási pont. Egy egész szakma önképére volt befolyással. Miközben a háborút fényképezte, Robert Capa sosem feledkezett meg a békéről. Talán épp ezért a világhírű fotóriporter 100. születésnapját az UNESCO felvette megünneplendő évfordulói sorába.

F. É.

Április 25.

Márk, Ervin, Márkus és Ányos napja.

Márk: A Márkus név rövidülése, amely a latin Marcus névből származik. Jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt, határvidék, erdő védője.

Ányos: Görög, latin eredetű név, a Anianus név megmagyarosított formája, jelentése bántó, zsarnoki.

70. IV. 25. (1943 éve)

Szent Márk – Velence védőszentje – ünnepe. I. sz. 70 után Jézus Krisztus tevékenységéről, személyiségének szerepéről szóló különböző görög nyelvű írásokat egy szent írásgyűjteményben, az Újtestamentumba gyűjtötték össze. A legkorábban keletkezett részeihez tartoznak Pál apostol levelei, amelyeket az egyes közösségekhez intézett. Az epheszosziakhoz írott vagy az úgynevezett pásztorlevél csak 80 vagy 90 körül keletkezett. Az evangéliumoknak eredetileg megfogalmazott részletei régebbiek, mint a Pál-levelek, azonban csak az apostol halála után kerültek végleges formájukban leírásra. A Márk-evangélium keletkezett elsőként (70 előtt). A szentté avatott Márk evangélista Albánia és Korfu, valamint az írók, titkárok, jegyzők és az építőmunkások védőszentje is.

2009. IV. 25. (4 éve)

A malária ellenes küzdelem világnapja. Az Egészségügyi Világszervezet jelölte ki, a napot, 2009-ben tartották meg először. Becslések szerint évente egymilliónál több ember, naponta háromezer kisgyermek hal meg ebben a betegségben.

Április 26.

Ervin, Marcell, Mária, Berengár és Tihamér napja.

Ervin: Germán eredetű név. Elemeinek jelentése: had(sereg) + barát.

Marcell: A latin Marcellus családnévből származik, ez pedig a Marcus (Márkus) becézőjéből. Más elmélet szerint szintén latin eredetű, de a jelentése: Mars hadistenhez tartozó, neki szentelt.

1986. IV. 26. (27 éve)

Csernobil az ukrán várost a tőle 15 kilométerre északra elhelyezkedő Csernobili atomerőműben 1986. április 26-án a bekövetkezett baleset tette világszerte ismertté. A radioaktív sugárzás, illetve a nyitott reaktorradvány közelsége miatt 1986. május 2-án döntöttek el a város kb. 12 500 lakójának kitelepítését.

1900. IV. 26. (113 éve)

Megszületett Charles Richter amerikai földrengéskutató (Richter skála). Róla nevezték el a földrengések mérésére szolgáló skálát.

Április 27.

Zita, Tas, Marianna, Péter és Anasztáz napja.

Zita: Latin, német eredetű név. Jelentése: sebes, gyors. A magyarba a német nyelvből került, ott a Felicitász becézője, és c-vel ejtik. Az olasz Zita név is c-vel ejtendő, és a hajadon jelentésű zita, citta szóból származik.

Tas: Régi magyar személynév. Török eredetű. Jelentése: kő.

1791. IV. 27. (222 éve)

A	--	J	---	S	...	2	----
B	---	K	---	T	-	3	----
C	---	L	---	U	---	4	----
D	---	M	---	V	---	5	----
E	.	N	--	W	---	6	----
F	---	O	---	X	---	7	----
G	---	P	---	Y	---	8	----
H	---	Q	---	Z	---	9	----
I	--	R	---	1	----	0	----

Megszületett Morse (teljes nevén: Samuel Finley Breese Morse) amerikai festő és feltaláló, az elektromágneses táviró megalkotója. Az elektromágneses táviró megszerkesztésével új korszakot nyitott a hírközlés technikájában. Az első nyilvános sikert az 1837. szeptember 4-én a New York-i egyetemen tartott bemutató hozta meg. Morse akkor fél kilométerrel távolabb levő munkatársa adni kezdte a jeleket, majd az előadóteremben álló készülék ingája tűskéket rajzolt a papírszalagra. Ezután Morse leolvasta a számokat, és mivel fejből tudta a kódokat, felolvasta a papíron álló szöveget. „Sikeres kísérlet a telegráffal 1837. szeptember 4-én.” Az egységes nemzetközi jelzésrendszerre vált pont-vonal kombinációt Morse csak 1839-ben dolgozta ki. Az első táviróvonal Baltimore és Washington között épült, amelyen 1844-ben futott végig az első mondat.

1521. IV. 27. (492 éve)

A bennszülöttek megölték Magellán (teljes nevén: Fernão de Magalhães) spanyol szolgálatban álló portugál tengerészt. Az Atlanti-óceán és a Csendes-óceán között megtalálta a délnyugati átjárót, és átment a később róla elnevezett 600 km hosszú tengerszoroson a dél-amerikai szárazföld és a Tűzföld között. Az első Föld körüli út végét – amely bebizonyította, hogy a Föld gömbölyű – már nem érte meg, mert az őslakosokkal vívott harcban életét vesztette a Fülöp-szigeteken.

Április 28.

Valéria, Bulcsú, Pál, Patrik, Patrícia, Teodóra, Vitális és Aszter napja.

Valéria: A latin Valerius (Valér) férfinév női párja. Jelentése: erős, egészséges.

Vitális: Latin eredetű név. Jelentése: életerős, eleven.

1131. IV. 28. (882 éve)

Székesfehérváron királlyá koronázták II. (Vak) Bélát. II. István örököséként feleségül vette Ilona szerb hercegnőt. Szívesen kapcsolatokat épített ki minden szomszédjával, jó volt a viszonya II. Ince pápával is. A magyar királyok hagyományos déli irányú terjeszkedési politikáját folytatta, elfoglalta Dalmácia egy részét, Boszniát és Rámát.

1916. IV. 28. (97 éve)

Megszületett Ferruccio Lamborghini olasz autógyáros. Először katonai kocsikat gyártott, majd 1949-ben rátért a traktorok építésére. Ferruccio az ötvenes években vett egy Ferrarit, de a kocsit több időt töltött a szerelőknél, mint az úton. Erre Ferruccio nagyon mérges lett, és egyenesen Enzo Ferrarihoz fordult, aki viszont nem foglalkozott vele. Ekkor határozta el, hogy megteremtí a „szuperkocsit”, ami még a Ferrarikat is felülmúlja – és megteremtette...

Április 29.

Péter, Antónia, Katalin, Hugó, Róbert és Tihamér napja.

Péter: Héber, görög, latin eredetű név. Jelentése: kőszikla. Péter apostol neve a Bibliában eredetileg az arameus Kéfa, Kéfás volt, ennek görög fordítása a Petrosz név. A magyar Péter változat a névnek a latin Petrus formájából ered.

Tihamér: A szláv Tihomir névből származó régi magyar személynév. Jelentése: csend, béke.

1727. IV. 29. (286 éve)

A tánc világnapja. A „balett Shakespeare-jeként” ismert Jean Georges Noverre születésnapján a világon mindenhol ezen a napon táncművészeti előadások keretében ünneplik a tánc világnapját.

1958. IV. 29. (55 éve)

Megszületett Michelle Pfeiffer amerikai színésznő (A hírek szerelmesei, Az Eastwick-i boszorkányok). Californiában született. Ismertebb filmjei: Szindbád, Nevem Sam, Temetetlen múlt, Egyiptom hercege, A hírek szerelmesei, Farkas, Azok a csodálatos Baker fiúk, Veszedelmes viszonyok, Súlyomasszony, A sebhelyesarcú...

Április 30.

Katalin, Kitti, Hilda, Zsófia, Ildikó, Ajtony, Karina, Marianna, Tivadar és Piusz napja.

Katalin: A görög katharosz szóból származik. Jelentése: (mindig) tiszta. Más magyarázat szerint a görög Aeikatherine jelentése: nyilazó, biztosan célzó.

Ajtony: Török eredetű régi magyar név. Jelentése: arany.

1671. IV. 30. (342 éve)

Elfojtották a Habsburgok elleni Wesselényi-összeesküvést. Célja a magyar nemzeti szabadságjogok helyreállítása volt. A kudarc legfőbb oka a bizalom hiánya volt, a résztvevők egymást jelentették fel (az ellenség meg ült, és rohögött a markába, már akkor is). Az összeesküvés vezetőit, Zrínyi Pétert, Frangepán Ferencet és Nádasdy Ferencet kivégezték. Az előbbi kettőnek a képe díszítette a papír ötkúnás horvát bankjegyet. Ui.: a horvátok is saját nemzeti hőseiként kezelik őket.

1870. IV. 30. (143 éve)

Megszületett Lehár Ferenc magyar zeneszerző, karmester (Bécsi asszonyok, A víg özvegy, Luxemburg grófja, Cigány-szerelm), az operett műfajának egyik legkitűnőbb képviselője.

Május 1.

Fülöp, Jakab, József, Zsigmond, Bánk, Benedek, Berta, Fédra, Tétény, Benignusz, Szvetlána, Gyopárka és Leontina napja.

Fülöp: A görög Philipposz név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lókedvelő.

Jakab: Héber eredetű bibliai név, a Já-kob görög változatának a magyar megfelelője. Jelentése: sarkot fogó, elgáncsoló, család, aki a másik helyére lép.

1882. V. 1. (131 éve)

A munka ünnepe, a munkavállalók szolidaritási napja. Az 1890-es évektől a munkások nemzetközi ünnepe, az 1990-es évektől a munkavállalók szolidaritási napja. 1817-ben Robert Owen gyártulajdonos megfogalmazta és közzétette a munkások követeléseit, köztük az addig 10–14 órás munkaidő nyolc órára csökkentését. A volt szocialista országokban ezen a napon nagyszabású, látványos felvonulásokkal a munkások által elért gazdasági és szociális vívmányokat ünnepelték.

1900. V. 1. (113 éve)

Meghalt Munkácsy Mihály (eredeti nevén: Lieb Mihály) festőművész, a magyarországi realizmus egyik legkiemelkedőbb egyénisége. 1844. február 20-án született Munkácson, innen ered művésznéve is (Ecce homo, Krisztus Pilátus előtt, Golgota).

Május 2.

Zsigmond, Atanáz, Ráhel és Borisz napja.

Zsigmond: A germán eredetű német Siegmund, Sigismund névből származik. Elemeinek jelentése: győzelem + védelem, vagyis győzedelmes védő.

Ráhel: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: bárány, anyajuh.

926. V. 2. (1087 éve)

A Sankt Gallen-i kaland. A magyar csapatok Sankt Gallenbe, Dél-Németország legnagyobb bencés monostorába mentek, hogy visszazerezzék a tőlük korábban elrabolt kincseket. Ezt követően az Atlanti-óceánig nyomultak. Az események központi figurája Heribald barát, aki nem menekült el a magyarok jövetelének hírére, hanem bevárta őket. A kalandozók megkímélték az életét, és együtt mulatozhattak velük. Az ő leírásából tudhatunk meg többet a magyarok akkori szokásairól. Néhány történetről ezeket a hadjáratokat nevezi a „magyarok kalandozásainak”.

1729. V. 2. (284 éve)

Megszületett Nagy Katalin orosz cárnő. Felvilágosult uralkodó, a filozófusok barátja és opportunist, gyakorlati politikus, aki országát európai nagyhatalommá tette. Uralkodása alatt (1762–1796) foglalta el Oroszország a Krím-félszigetet, Ukrajnát, Belorusziát, Litvániát. E nagy uralkodó nevét vette föl az ex-YU rockzene egyik leghíresebb bandája is, az Ekaterina Velika...

Május 3.

Timea, Irma, Fülöp, Viola, Antónia, Timót, Sándor, Jakab és Maura napja.

Timea: Jókai Mór írói névalkotása Az arany ember című regényében. Valószínűleg a görög Euthümia névből származik, aminek a jelentése: jó + tisztelet.

Timót: A görög Timotheosz név latinus Timotheus formájának rövidüléseként keletkezett a Timót férfinév. Jelentése: Isten becsülője, Isten tisztelő.

1965. V. 3. (48 éve)

Ungváron (Uzshorod, akkor Szovjetunió) megszületett Bódi László (Cipő) magyar rockénekes, zeneszerző, dalszerző, a Republic együttes alapító tagja, énekes és frontembere; a rendszerváltás utáni Magyarország egyik legsikeresebb zenésze, dalszerzője. Elhúzódó szívbetegsége következtében 2013. március 11-én hajnalban, Budapesten, életének negyvennyolcadik évében hunyt el.

1903. V. 3. (110 éve)

Megszületett Bing Crosby, amerikai énekes (White Christmas, Going my way). Védjegye jellegzetes basszus bariton hangja volt, ami a 20. század egyik legkeresettebb előadójává tette, több mint fél milliárd lemeze került forgalomba.

Május 4.

Mónika, Flórián, Antónia, Bulcsú, László, Amália és Pelágusz napja.

Flórián: Latin eredetű név, a Florianus rövidülése. Jelentése: virágos, virágzó.
Pelágusz: Görög eredetű, a Pelágia név férfi párja. Jelentése: tengerész, tengeri utazó.

1626. V. 4. (387 éve)

Peter Minnewit, a holland Új-Németalföld gyarmat első kormányzója 60 guldenért vásárolta meg az indiánoktól Manhattan szigetét, ahol aztán megalapította Új-Amszterdam (ma New York) városát.

1896. V. 4. (117 éve)

Budapesten felavatták a földalatti vasutat. A világ első földalatti vasútja Angliában, Londonban nyílt meg 1863. január 10-én. A budapesti volt Európában a második. A „kisföldalatti” az államalapítás 1000. évfordulója tiszteletére készült el, és épp a millennium évében adták át Budapest polgárainak. A földalatti és az Andrássy út egy része időközben megkapta „a Világörökség része” kitüntetést.

Május 5.

Györgyi, Viola, Irén, Judit, Erna és Piusz napja.

Erna: Ófelnémet eredetű név, az Erneszta önállósult német beczejőből származik. Jelentése: komoly, határozott, különösen a harcban.

Piusz: Latin eredetű név. Jelentése: szelíd, jámbor, kegyes, béketerű.

1265. V. 5. (748 éve)

Megszületett Dante Alighieri (eredeti nevén: Durante Alighieri) olasz költő, filozófiai, politikai, nyelvészeti író (Isteni színjáték). A világirodalom klasszikusa, a feudális középkor utolsó, az új polgári korszak első nagy lírikusa volt. Fő művét, a La Commediát, halála évében fejezte be, amelyet Boccaccio egészített ki a Divina jelzővel, így azóta Isteni színjáték címmel a világirodalom egyik legnagyobb alkotása. Az Isteni színjáték egy eltvedt lélek fáradtságos útját jeleníti meg realista módon a pokolból a purgatóriumon (Tisztítóház) át a paradicsomba. Dantét Beatrice, a költő ifjúkori szerelme – a szépség, erény és bölcsesség

megtestesítője – kíséri túlvilági vándorlásai során, ahol mitológiai és történelmi személyek lelkeivel találkozik.

1909. V. 5. (104 éve)

Megszületett Radnóti Miklós (eredeti neve: Glatter Miklós, névváltozatai: Radnói, Radnóczi, Radnóti), költő, okleveles középiskolai tanár, a modern magyar líra kiemelkedő képviselője. Jellemző rá a tiszta műfajiságra való törekvés, illetve a hagyományos, kipróbált műfajok felélesztése. Abda közelében vesztette életét 1944. november 9-én.

http://hu.wikipedia.org/wiki/Radnóti_Miklós

Május 6.

Ivett, Frida, Friderika, János, Tamara, Ida, Judit és Ditta napja.

Ivett: Az Ivonn, az Ivó férfinév francia női párja, francia kicsinyítő képzős alakjából önállósult. Az Ivó jelentése: tiszafa.

Frida: A Friede- kezdetű, illetve -friede végű germán eredetű nevek önállósult német rövidüléséből származik. Jelentése: béke, védelem.

1635. V. 6. (378 éve)

Egyetemet alapított Nagyszombaton (ma: Trnava, Szlovákia) Pázmány Péter bíboros, esztergomi érsek. Az egyetem irányítását a jezsuita rendre bízta. Eredeti helyén 1777-ig, Mária Terézia (Budára) költözést előíró rendeletéig maradt. Eleinte két (bölcészeti és teológiai) fakultással működött; 1667-ben kezdődött meg az oktatás a jogi, 1769-ben az orvosi karon. Ez a mai Eötvös Loránd Tudományegyetem jogelődje.

1840. V. 6. (173 éve)

Nagy-Britanniában kiadták a világ első bélyegeit, a Viktória királynő portréját ábrázoló fekete egypennyst és kétpennyst. Ezt megelőzően a postaköltségeket a levél átvevője fizette, az értékbélyeg felragasztásával ezentúl a feladó róta le a portót. Frederick Heath állította elő a bélyegeket mélynyomású metszetben.

Május 7.

Gizella, Szaniszló, Dalma, Napóleon, Bendegúz és Germán napja.

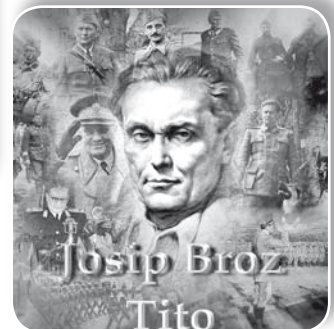
Dalma: Vörösmarty Mihály írói névalkotása, eredetileg férfinév (a Zalán futása című hősköteményben). Forrása talán a nyelvjárási dalma szó. Jelentése: testes. Petőfi Sándor is használta saját álneveként. Női névként először Vajda Péter költő alkalmazta 1839-ben, majd később Jókai Mór.

Bendegúz: Hun magyar eredetű név, Attila hun uralkodó atyjának nevéből származik.

1776. V. 7. (237 éve)

Megszületett Berzsenyi Dániel költő, táblabíró, „a niklai remete” (A közelítő tél, Horatiushoz). Legnépszerűbb verse A magyarokhoz című ódája, melyet Kodály Zoltán zenésített meg.

1892. V. 7. (121 éve)

Kumrovec zagorjei faluban megszületett Josip Broz jugoszláv forradalmár és államfő. Horvát-szlovén szülők gyermekeként látta meg a napvilágot, a Tito nevet csak később vette fel. A második világháborúban a jugoszláv partizánok egyik vezetője, majd a „második” Jugoszlávia (1943–1991) első számú vezetője volt 1980-ig. Jugoszláviában a tisztelet jeléül, egyben a második világháborúra utalva Tito marsallként is emlegették. Nem sokkal a háború vége után kiállt a szovjet befolyás ellen, egyik atyja volt az el nem kötelezett országok mozgalmának. 1980. május 4-én Ljubljanában, műtét utáni szövődményekben halt meg.

Május 8.

Mihály, Géza, Győző és Péter napja.

Mihály: Héber eredetű bibliai név, a Mi-kaél magyar formája. Jelentése: Ki olyan, mint az Istenő, Istenhez hasonlő.

Győző: A 19. századi nyelvújító névalkotás, a Viktor magyarító lefordítása.

1860. V. 8. (153 éve)

A vöröskereszt napja. 1828. május 8-án született Henri Dunant svájci író, aki 1859-ben szemtanúja volt a solferinói ütközet sebesülteit tragikus pusztulásának. Ennek az élménynek a következtében 1860-ban elkezdte létrehozni a Nemzetközi Vöröskereszt segélyszervezetét. A Vöröskereszt alapításának az 1863-as évet jelölik meg, az ún. Genfi Egyezmény egy évvel később hagyta jóvá a kezdeményezést.

1654. V. 8. (359 éve)

A németországi Magdeburg városában született Otto von Guericke jogász, politikus és föltaláló bebizonyította a légüres tér létezését. Ezt a híressé vált „magdeburgi félgömbök” nevű eszközökkel mutatta be a nagyközönségnek – két rézből készült üreges félgömböt egy tömítéssel egymáshoz szorított, kipumpálta az így keletkezett gömbből a levegőt, majd lovakkal sem sikerült a két félgömböt szétválasztani, pedig „csak” a légnyomás tartotta őket össze.

Sok vesztes, kevés nyertes

Globalizálódó élővilág

A biológiai sokféleséget fenyegető környezeti ártalmak sorából a természetes élőhelyek átalakítása a legveszélyesebbek közé tartozik. Ez a folyamat ugyanis az eredeti rendszerek pusztulása és feldarabolódása mellett oda vezet, hogy az eltérő adottságú életföldrajzi régiók közötti természetes változatosság eltűnik, mindenhol az ember által jelentősen átalakított élőhelyek lesznek uralkodók. Emiatt sok kis elterjedésű faj eltűnik, míg néhány kíméletlenül előretör, ezáltal egyhangúbbá téve a társulások összetételét.

Az emberi terjeszkedés miatt sosem látott mértékű lett a természetes élőhelyek pusztulása és a fajok kihalása. A mocsarak lecsapolása, patakmedrek kibetonozása, az erdők letarolása, a gyepek felszántása évszázadok óta mindennapos gyakorlattá vált. Így az eredeti élőhelyek helyén „ember uralta” biotópok – szántóföldek, csatornák, faültetvények, városok stb. – alakultak ki, ahol a természeti folyamatokat lényegesen befolyásolta az emberi jelenlét és tevékenység. Ez az átrendeződés alapvetően megváltoztatja az élővilágot: egyrészt az eredeti, természetes élőhelyek és a bennük élő közösségek száma és kiterjedtsége csökken; másrészt a korábban összefüggő természetes élőhelyek feldarabolódnak (fragmentálódnak), és a köztük kialakult emberuralta élőhelyek elválasztják őket egymástól. Az ilyen élőhelyeken a fajok közötti gyakorisági viszonyok is átrendeződnek, elősegítve új fajok betelepülését, invázióját.

Az élőhely feldarabolódása miatt az eredeti összefüggő élőhelyekből kisméretű, egymástól elszigetelődő maradványfoltok maradnak. Persze nem arról van szó, hogy nincs természetes fragmentáció, vagy hogy a természetes élőhelyek csak nagy kiterjedésűek és egyfélék, nincs bennük változatosság, eltérés. Az emberi beavatkozás következtében létrejött fragmentáció minőségileg más, mint bármiféle termé-

zetes heterogenitás, térbeli változatosság. Az emberi átalakítás szerkezetileg egysíkú élőhelyeket hoz létre. A természetes heterogenitás megtesteshető erdőt a benne levő természetes tisztásokat, lápokot, forrásokat, sziklafalakat. Ezzel szemben áll az erdőben leaszfaltozott parkoló, egy kukoricatáblával (feltehetően valami klónozott növényből) vagy egy szántófölddel. Nyilvánvaló, hogy az előbbiek összetettebb, strukturáltabb és gazdagabb élőhelyek, mint az utóbbiak. Emiatt megnő a különbség a megmaradt természetes erdő és az ember által uralt élőhelyek között, és ez a szegélyhatás megerősödéséhez vezet.

A szegélyhatás azt jelenti, hogy két szomszédos élőhelyen, illetve a kettő közötti átmeneti zónában, a szegélyben más állat- és növényközösségek lelhetők fel, és ugyanaz a faj eltérő egyedszámmal van jelen. Magyarán nemcsak egy erdő és egy rét élővilága különbözik, hanem a kettő közötti szegély életközössége is eltér mind az erdő, mind a rét élővilágától. Ráadásul az ember által uralt élőhelyeken olyan fajok is megjelennek, amelyek a természetes élőhelyeken nem fordulnak elő.

A fragmentáció következtében számos faj kipusztulhat, illetve állományaiknak (populációiknak) a nagysága a töredékére csökkenhet. A korábban nagy egyedszámú állat- és növénypopulációk a maradványfoltokban kisméretű, elkülönült állományokra esnek szét. Egy populáció kihalási esélye viszont annál nagyobb, minél kevesebb egyed alkotja. Így a véletlenszerűségnek túl nagy szerepe lesz. Egy villámcsapás nyomán keletkező tűz elpusztíthat egy néhány hektáros erdőt, de nem egy hatalmas rengeteget. Az is előfordulhat, hogy egy szülőpárnak egy adott évben nem születik utódja. De megtörténhet az is, hogy ha öt pár alkot egy kis populációt egy maradványfoltban, a kedvezőtlen táplálékellátottságú évben egyiküknek sem lesz

Uráli bagoly

utódja, ezáltal kihal a populáció. Ötezer pár esetén már nagyon kicsi ennek az esélye. Más példa: a háremet alkotó fajoknál egy hímre több nőstény jut. Ha a hím elpusztul, akkor egy „facér”, addig a szaporodásból kiszorult hím igen hamar elfoglalja a megüresedett helyet. De ha ez a hárem egy maradványfoltban van, izolálódva a többi kis populációtól, akkor a hím pusztulása után csak nőstények maradnak, és a szaporodás megakad, kihal a populáció. Ha pedig egy izolálódott, néhány családból álló populációban éppen egy-nemű utódok, például csak hímek születnek, ez ugyancsak az állomány kipusztulásához vezet. Az ilyen példák sora szinte végtelen, a genetikai eseményektől a környezeti károktól is.

Vannak persze a kihalásnál kevésbé látványos változások is a fragmentáció során, például a közösségi kapcsolatok átrendeződése. Lássunk erre is példát! Az élőhelyek feldarabolódására a nagy testű, nagy mozgáskörzetű és nagy területet igénylő fajok reagálnak a legérzékenyebben. Emiatt például gyakran a ragadozók, mégpedig a csúcsragadozó eltűnhet egy területről. Zemplénben a szirti sas a csúcsragadozó, amelynek étlapján nemcsak fácán, nyúl és fiatal őz szerepel, hanem kisebb ragadozók is: uráli bagoly, róka, nyest, egerészölyv, szajkó, szarka, házi macska. Ha a szirti sas eltűnik, a kisebb ragadozók túlzottan elszaporodnak, és a madárfészkek fosztogatásával jelentősen apasztják a madárpulációkat. Amerikában is végeztek efféle kutatásokat, és hasonlókat tapasztaltak. Amikor a kertvárosok terjeszkedése miatt eltűnt a csúcsragadozó prérifarkas (a coyote), az elvadult házi macskák elszaporodtak, és felfalták a tojásokat, a fiókákat és a felnőtt madarakat.

B. A.

Szirti sas

Szajkó

Puma, avagy az amerikai ezüstoroszlán

Szülőföldjén ezüstoroszlánnak nevezik a ruganyos mozgású, csillogó bundájú nagymacskát. A puma fél a nagyobb ragadozóktól, de minden másra szívesen vadászik.

A legek földjén, a puma hazájában ezüstoroszlánnak, amerikai oroszlánnak, hegyi oroszlánnak is nevezik a vadmacskák családjának egyik legelegánsabb tagját. Kétség nem fér hozzá, hogy ez a méltóságteljes megjelenésű macskaféle Észak-Amerika legveszélyesebb ragadozója. Ám erő és rátermettség terén elmarad dél-amerikai rokonától, a szintén jó kiállítású jaguártól. Az oroszlánnal pedig egy napon sem lehet említeni. A puma hatalmas területeken portyázik, élettere egészen Dél-Amerika csücskéig húzódik. Az első telepések

idején még a mai New York területén is éltek egykor pumák, de a civilizáció egyre távolabbra szorította őket.

Hegyes, dombos vidékeken, füves térségeken él, ahol hatalmas ugrásokkal teríti le áldozatát, már ha az nem nagyobb nála. Bármit elejt, ami a testméretéhez passzol, kiváló másztudománya miatt a fákon élő madarak sincsenek biztonságban tőle. Ám a vadászok elbeszélése szerint nem a bátrabb állatok közül való, hiszen ha emberrel találja szemben magát, sietve más elfoglaltság után néz. Természetes élőhelyén legfőbb vetélytársa a jaguár. Több változatát ismerjük: létezik közel egy mázsás, 170 cm hosszú puma, de akad 25 kg-os törpe alfaja is. A pumák színe is változó, az ezüstös árnyalatú sötétszürke csak Patagóniában gyakori, a kisebb testű pumák színe többnyire barnás, vörös vagy a sárga árnyalataiban pompázik. Bundája miatt régebben nagy mennyiségben vadászták.

Észak-Amerikában a párduc elnevezés a pumára vonatkozik, bár a fekete párduc meghatározást kizárólag a leopárdok vagy jaguárok pettyes változatára használják. Európában és Ázsiában a párduc elnevezés a leopárdra vonatkozik, és a pettyes és fekete leopárdra egyaránt használatos.

Lámákkal védik a juhokat a farkasoktól

Lámákat vetnek be farkasok ellen a juhok védelmében Svédországban, bízva a Dél-Amerikában honos állatok természetes harciasságában.

Svédország déli részén az utóbbi időben egyre több farkas bukkan fel, és támadásaiknak már jó pár birka esett áldozatul. Nils Carlsson, Skane megye ragadozószakértője a The Local című svéd lapnak azt mondta, hogy kísérletként négy lámát telepítettek két nagy juhtenyésztő telepre április vége felé.

„A lámák meglehetősen nagyok, másfél mázsásak, és erős bennük a védelmező ösztön, visszaverik a ragadozók támadásait. Fontos hangsúlyozni, hogy egyelőre csak próbálkozunk velük, nem állítjuk, hogy a lámák révén nem lesz birkaveszteség” – mondta Carlsson.

Az Egyesült Államokban a lámák már kiállták a nyájőrző próbát: jó pár prérifarkasnak elvették a kedvét a birkavadásztattól. Svédországban a gazdák 3000 korona kártérítést kapnak minden olyan felnőtt juh után, amelyet farkas ragadott el, vagy ölt meg. Nagy-Britanniában pár éve engedelmességi elbntanfolyamra fogtak lámákat. A végeredmény: lehet, hogy a kutya az ember legjobb barátja, de a láma a legszófogadóbb. A lámacsapatnak napi 1 és 3 óra közötti időtartamban volt része okításban, és kiválóan vizsgázott. Kedvenc játéka a visszahozósdí.

Huszonhét éves lett a világ legvénebb macskája

Huszonhét éves lett a világ legvénebb macskája. Kora emberre számítva 125 esztendőnek felel meg.

A macskaaggastyán brit, Waddynek hívják, Ravensdenben él. Élete meglehetősen mostohán kezdődött: gazdája egyszerűen kihajították macskájuk almából. Négyhetes volt a macskakölyök, amikor Ann Munday magához vette.

„Nagyon kicsi és nagyon soványka volt, csoda, hogy életben maradt. Most olyan, mint egy öregember: naphosszat szunyókál meg eszik. Nem tökéletes az egészsége, de még mindig fel tud ugrani nemcsak az ágyamra, hanem az asztalra is” – idézte a macska 66 éves gazdasszonyát a brit Metro újság tudósítója.

RÜGYFAKADÁS

Édesanyám

*Édesanyám, drága, megköszönöm néked,
Hogy szombaton és vasárnapon,
Hétköznap és ünnepnapon
Gondtalanul élek!*

*Minden pillanatban rajtam van a szemed,
Gondot viselsz rólam,
Esőben és hóban
Utam irányítja két szorgalmas kezed.*

*Ha beteg vagyok, ápolasz,
Ha rosszkedvem, rám szólsz,
De tudom azt, hogy szeretsz.*

*Becsületben nevelsz!
Én azt kívánom néked,
Legyen boldog, hosszú életed!*

Zserai Petra, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én nagymamám

Nekem két mamám van. Az egyik neve Hauk Kati, a másik neve Göncöl Erzsi. Az Erzsi mamámnak ősz haja van és kék szeme, Kati mamámnak barna a haja és barna a szeme. Mindennap átmegegyek Kati mamámhoz, mert ő a szomszédban lakik, és minden héten egyszer elmegyek az Erzsi mamámhoz is. Mikor kicsi voltam, sokat vigyáztak rám. Mindkét mamám jól tud főzni. Erzsi mama finom spenótot főz, Kati mama pedig jó levest. Mindkettőjüket nagyon szeretem.

Göncöl Andor, 2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Az én anyukám

Szeretném bemutatni a számomra legkedvesebb személyt, az anyukámat.

A neve Tímea, a leánykori neve pedig Kocsis Tímea. Ezerkilencszázhetvenkilenc nyarán látta meg a napvilágot Topolyán, s az idén lesz harmincnégy éves. A szeme és a haja színe gesztenyebarna, de mostanában festenie kell, mert elkezdett őszülni. Magas és molett alkat. Egy gazdasági üzletben dolgozik eladóként. Szegény mindig fáradt, mikor hazaér, mert emelgeti a sok zsákot. Sportos ruhákban jár, mert ebben érzi jól magát. De ha valahova megyünk, ő is szeret csinosan mutatkozni. Kis kiegészítőket visel, például karcsatot vagy nyakláncot, és kifest. Otthon ő végzi el a házimunkát, ő porszívózik és mosogat. A konyhában is mindig összeügyeskedik valamit. Finom kalácsot és tortát szokott sütni. Ha a házi feladatban nem értek valamit, ő kedvesen elmagyarázza. Elvárja, hogy szorgalmasan tanuljak, és ha ez nem így van, akkor mérges. Együtt szoktam vele játszani, kártyázni és filmet nézni.

Azért szeretem, mert vele mindent megbeszélhetek, és szerintem ő a világon a legjobb anya, akit elképzélhetek.

Mernyák Ramóna, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Nagymamám

A nagymamák általában szeretik az unokáikat, akárcsak az én nagymamám is. Amikor például anyuék piacon vannak, a mama mindig főz valamit ebédre, hogy mi is menjünk hozzá enni. Hétköznap nem nagyon érünk rá a látogatásra, mert be vagyunk programozva, de hétvégén igyekszünk minél több időt vele tölteni. Egyszerű hétköznapi asszony, süt, főz, mosogat... Barna a haja és a szeme is. Azt ki ne hagyjuk, hogy nagyon kedves néni.

Nagyon szeretem a nagymamámat, és ő is engem!

Tadián Viola, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Édesanyám

Az édesanyámat Zörgő Erikának hívják.

Hosszú, barna hajú, és mindig vagy kontyban, vagy egyszerűen csak felgumizva hordja. A szeme szép, zöld színű. Mindig szép ruhákban jár. Gyorsan mozog, mert mindig kell valahová mennie. Közepes magasságú, nálam körülbelül két feje magasabb. Jóságos, kedves a családjával. Szereti a családját, de van amikor kiabál. Szerencsére ez ritkán fordul elő. Őt szokta kutatni a húgom és az én táskámat, hogy megnézzé a jegyeinket, amiket az iskolában kapunk. A hobbija a kertészkedés, mert nagyon szereti a növényeket, de leginkább a cserepes és a szobanövényeket. Kedvenc sorozatai a Gyanú árnyékában és a Családi titkok, amelyeket minden este megnéz. Néha annyira kifárad, hogy már nincs kedve megetetni a jószágokat, mégis megteszi.

Azért szeretem az anyukámat, mert kedves, segítőkész, megteszi, amit kérnek tőle, ha nehezebbre esik is neki. Nagyon dolgoz, és a világ legjobb anyukája.

Zörgő Csilla, 4. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Anya

*Anya, te vagy a legjobb személy nékem,
mint a telihold a gyönyörű, tiszta égen.
Mikor az ablakra egy kismadár áll,
az első gondolatom, boldogan hozzád száll.*

*Anya, te olyan vagy nékem,
mint a virágok a réten.
Én addig veled maradok,
míg le nem potyognak az égről a csillagok.*

**Csetvei Alexandra, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

**Márton Máté
szabadkai
tanuló rajza**

Nagyim

Apai nagyanyám neve Nerić Milka. Ezerkilencszáznegyvenhárom október tizenkettedikén született. Az idén lesz kerek hetvenéves.

Szeretem a meleg, csokibarna tekintetét és a szeméhez illő, barnára festett haját. Alacsony termetű, de nagyon fürge, csak úgy száll körülötte minden. Ha meglátogatom, általában a konyhában találok, valami finomat készít. Ha az idő megengedi, a zöldségekertjében vagy a gyümölcsfái közt pillantok meg. Pannónián talán nincs is még egy ilyen kert, ahol a palánták ilyen katonás sorban állnak, mint nála. Nyaranta együtt szoktuk leszedni az érett gyümölcsöket. Megengedi, hogy segítsék neki a sütés-főzésben. Néha fáj a dereka a sok évi munka miatt, ilyenkor büszkén takarítom ki a kis, meleg otthonát. Az elvégzett munka után szoktunk szórakozni is. Kártyázunk, sétálunk és beszélgetünk.

Amikor nála alszom, este betakar, és régi történetek mesélésével családot a szememre.

Nerić Tijana, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Édesanyám

Édesanyám neve Pintér Laták Glória. Anyukám 1974. május 9-én született Zentán. Az általános iskolát ő is a Cseh Károly iskolában fejezte be, majd Zentán a vegyészeti szakközépiskolába járt. Az óvónői főiskolát Szabadkán végezte el. Már 15 éve dolgozik a bölcsődében mint óvónő. Nagyon szereti a munkáját.

Most az egyéves korú gyerekekkel foglalkozik. Elmondása szerint egyike a legszebb foglalkozásnak az óvé.

Anyja magas, hosszú, barna hajú, kékeszöld szemű, szemüveges. Legszívesebben sportosan öltözködik.

Ha ideje engedi, regényeket olvas. Természetére jellemző az engedékenység. Csak akkor szól ránk hangosan, amikor a testvéremmel nem fogadunk szót, vagy nem csináljuk meg, amire megkért. Én nagyon szeretem az anyukámat, mert szeret bennünket, mindenben támogat és mellettünk áll!

Pintér Ákos, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

**Darazsac Diána
szabadkai
tanuló rajza**

RÜGYFAKADÁS

Anyám

Az én anyukámat Maricának hívják, ő harminchárom éves.

Közepes növésű, hosszú fekete haja van. A szemei barna színűek. Nagybecskerekén járt középiskolába, ahol kertésznek tanult. Otthon dolgozik, mint háziasszony. A takarítás és a főzés mellett sokat dolgozik a kertben, ahol palántákat és virágokat nevel. Szereti a régi tárgyakat, és már valamennyit össze is gyűjtött. Nagyon szeret zenét hallgatni, még munka közben is. Nagyon szeretem az ételeket, amit főz, de legjobban a spagettit és a palacsintát imádom. Vasárnap mindig megkérdezi tőlünk, hogy milyen kalácsot szeretnénk, s olyat süt a számunkra.

Én nagyon szeretem az édesanyámat.

Megyei Milica, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Az én családom

A mi családunk három tagból áll. Édesapám, akit Lászlónak hívnak, édesanyám, akit Renátának, és én, aki a legkisebb tagot képviselem.

Mi földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozunk. Ez a munka nagyon sok időt igényel, ezért nem tudunk elmenni családostul nyaralni, újévezni, és más szórakozásra sem jut időnk. A kinti munkákat szeretem apuval végezni, ő pedig ezért a matekban szokott segíteni. Az állatokat is együtt etetjük. Mindenkinek megvan a maga feladata. Édesanyám a háztartást vezeti. Kint is szokott segíteni, de elmondása szerint ez a fajta munka teher a számára. Ha nem tudok valamit a háziban, ő az, aki segít. Elmagyarázza többször is, és biztat a továbbtanulásra, meg a szorgalmi feladatok elvégzésére.

Ezért is tanulok olyan sokat, hogy megvalósítsam az álmaimat. Legnagyobb vágyam az, hogy igazi állatorvos válhassék belőlem. A szüleim pedig mindenben támogatnak. A család, amelyben én élek, meghitt és szeretetteljes. Nagyon örülök, hogy pont ebbe csöppentem bele. Minden családban, előfordulnak kisebb viták, problémák. Nálunk sincs ez máshogyan, de közösen mindig megoldjuk őket. Nagyon szeretem a szüleimet, hogy mindig őszinték egymással és velem. Tőlük tanulok meg mindent, amit majd én is tovább tudok adni a gyermekimnek és az unokáimnak.

Büszke vagyok a szüleimre, hogy mindenről nyíltan beszélhetek velük. Ők megértettek. Ha kell, hasznos tanácsokat adnak, rávezetnek a helyes útra.

Szedlár Dániel, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Nézeteltérés

Egy reggel, amikor a családommal reggeliztem, a szüleim eldöntötték, hogy aznap a Fruška gorára megyünk.

Nagyon örültem, csak az volt a baj, hogy éppen azon a napon tartotta az egyik barátnőm a születésnapját. Megkérdeztem a szüleimet, elmehe-tek-e a születésnapra, de nem engedtek el. A válaszukra mérgesen a szobámba vonultam. Volt okom mérgesnek lenni, mert minden hétvégén a Fruška gorára megyünk. Igaz, hogy ott jól érzem magam, és együtt vagyok a családommal, de...

Becsomagoltuk az uzsonnát, ebédet és még műanyag dobozokat is raktunk a kocsiba, hátha érett szederre akadunk. Morcosan ültem be a kocsiba, elővettem a zenelejátszómat, és zenét hallgattam.

– Ne legyél szomorú, lesz még születésnap buli – vigasztalt anyukám, amikor megérkeztünk.

– Igazad van, különben nem is volt kedvem menni.

– Na látod! Gyere, keressünk egy helyet, ahol tollaslabdázhatsz a testvéreddel – javasolta.

Felállítottuk a hálót, és elkezdtünk játszani. Egyszer csak csörögni kezdett a telefon.

– Szia, Teó! Megkérdezted a szüleidet a koncerttel kapcsolatban? – kérdezte Anna.

– Még nem.

– Siess, mert csak egy ingyenes jegyem maradt.

RÜGYFAKADÁS

– Rendben. Majd küldök üzenetet, amikor tudni fogom a véleményüket – válaszoltam.

Amikor befejeztük a beszélgetést, szépen és kedvesen megkérdeztem tőlük:

– Anyu, apu elmehetek a 2NE1 koncertre? Van már egy ingyenes jegyem, és nem megyek egyedül.

– Nem mehetsz! – ellenkezett apu.

– Teodóra, te még fiatal vagy az ilyen fesztiválokra – magyarázta anyu.

– Nektek mindig fiatal leszek, sehova sem engedtek el! Az osztálytársaim kinevetnek, hogy én vagyok a pici babátok! Ti vagytok a legrosszabb szülők, akiket ismerek! – mondtam dühösen, és elfutottam.

– Teodóra, várj! – kiabáltak utánam.

Nem hiszem el, hogy ennyire szigorúak, amikor a társaságomról van szó. Állandóan témát változtatnak, vagy tiltják, hogy velük menjek valahova. Kis idő múlva észrevettem, hogy eltévedtem. Egyedül maradni a Fruška gorán nem volt jó ötlet. Nagyon megijedtem.

– Anyu, apu! Bocsássatok meg! Haza akarok menni! – kiabáltam kétségbeesetten.

Egyszer csak hangokat hallottam a távolból. A nevemet kiabálta valaki. Futottam a hang irányába. Amikor megérkeztem, láttam a szüleimet. Átöleltem őket, és szipogva ezt mondtam nekik:

– Kérek benneteket, bocsássatok meg! Soha többé nem fogok veletek így viselkedni!

– Teodóra, mi vagyunk a szüleid, persze hogy megbocsátunk, és mindig szeretni fogunk, csak eszedbe ne jusson még egyszer elrohanni tőlünk, nagyon aggódtunk! – mondta anyukám.

Nemsokára esteledett. Örülök, hogy megint a családommal vagyok. Máskor nem fogok ilyen könnyen felháborodni, és ilyen meggondolatlanul viselkedni. Tudom, hogy a szüleim mindent meg fognak tenni értem, és én is mindig szeretni fogom őket.

Mirosavljević Teodóra, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Édesapám

Az én apukámat Rácz Szabó Gábornak hívják. A barátai és anyja is csak Gabinak becézik. Édesapám 1973. május 22-én született. Így öt évvel idősebb, mint anyu.

Ő nagyon jó és szerethető apuka. Kedves és a humora is nagyszerű. A magassága átlagos. Testesebb, viszont nem kövér. A haja fekete, ritka és rövid. Ha valaki megpillantja az utcán, hát nem hinném, hogy megrémülne tőle, mert az arca mosoly nélkül is vidám és barátságos. Van egy dolog, amit soha nem csinál másképpen. Ez reggeli szokása. Amikor felkel, felteszi főni a kávé. Addig megnézi a komputeren a fontos dolgait. Kész a kávé. Hosszú szürcsölgetés mellett elszív egy cigarettát. Ezért anyu és én is haragszunk, mert károsítja az egészségét. Ezután felveszi a nadrágot, és megfésülködik. Ezt követően felveszi a már előre kikészített inget. Ha ez megvan, már indul is a dolgára. Nagyon sokat segít bármiben, amire csak megkérem.

Üzemi- és villanszerelő középiskolát fejezett. Pillanatnyilag munkanélküli, mivel a már 10 éve meglévő saját Devin nevű üzletünket nemrégben becsuktuk. Ő az én apukám, akit nagyon szeretek!

Rácz Szabó Enikő, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Bemutatom a nagypapámat

Az én nagytatámat Bártol Lajosnak hívják. Heten éves már elmúlt, de nem látszik rajta. Az arca sima, általában mosolygós. Őszes, göndör haja van, amit sokan irigyelnek tőle. Kis termetű, kissé falánk.

Kedves, segítőkész, nagyon dolgoz, amennyire a mozgása engedi. Én vagyok az ő postáskisasszonya. Ő nevezett el így. Amikor kicsi koromban nálunk voltam, láttam a postaládában egy levelet, és behoztam neki. De nemcsak ezért a nevem postáskisasszony, hanem azért is, mert amit kér, én megcsinálom neki. Szombatonként hozzájuk szoktam menni ebédre. Ebéd után általában sakkozunk, kártyázunk vagy pedig tévét nézünk. Persze a játékokban mindig ő nyer. Ő tanított meg sakkolni is. Nyáron ki

Kedves Pajtások!

Május első vasárnapján minden évben az édesanyákat ünnepelem. A Rügyfakadás is ezt teszi a ti írásaitok révén. Ezekből az írásokból pedig nagyon sok gyűlt össze az idén – a többi témával összehasonlítva a legtöbb az édesanyákat bemutató. Másodikosoktól a nyolcadikosokig mindenkinek van mondanivalója, és mindegyik írásból a szeretet sugárzik. Pedig ez a szeretet csak töredéke annak, amivel az édesanya pici korotok óta nap mint nap elhalmoz benneteket és az egész családot. Így forr össze az ő alakja a családdal. Megérdemli hát, hogy a család minden tagja felköszöntse anyák napján. A Rügyfakadás is csatlakozik hozzátok.

Az e heti küldeményeket Magyarcsernyéről, Topolyáról és Zentáról kaptam, ezt a következőknek köszönöm:

Magyarcsernye: Apró Flórián, Biacsi Nikolett, Bokor Bernadetta (2 írás), Fehér Melinda, Palatinus Tímea, Rajkovic Miklós, Vajda Livia;

Topolya, Nikola Tesla iskola: Marija Blažanović, Fabó Heléna, Kokrehel Kitti, Lukács Iláj, Pintér Ferenc, Roncsák Rebeka, Sétáló Kornél, Szokol Mariann, Tóth Lázár, Tót Réka, Turuc Árpád és Vojnity Melissa;

Zenta, Stevan Sremac iskola: Gyorgyevics Gabriella.

Üdvözlettel: Tomán Mária

szoktunk menni az udvarra, és közösen megisszuk a kapucsínót egy kis kekszsel.

Mindig valamit ügyeskedik. Madáretetőt készít, a cipzár javításában is ügyes. Valamikor jó vadász volt, de most már nem jár vadászni, mert nem tudna annyit gyalogolni. A kutyusunkkal is szeret játszani, ő foglalkozik vele, amikor mi nem vagyunk ott. Sokszor segít a mamánknak az ebéd készítésében. Előre megtisztítja a zöldségfélét, a húst vagy a salátafélét. Apukánknak is sokat segít a könyvelésben vagy az áru csomagolásában.

Szeretem őt, még ha kicsit kiabálás is, akkor is. Én így szeretem őt, ahogy van. Remélem, még sokáig tanít és játszik velem.

Bártol Nikoletta, 6. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Együtt a család

Mindig nagy izgalommal várom a vasárnapot, mert ez az egyetlen nap a héten, amikor együtt van a család.

Apukám munkája sajnos egész napos. Esetleg este tudunk együtt megvacsorázni, kicsit beszélgetni. Nekem is annyi elfoglaltságom van hétközben, hogy a játékprogramok csak vasárnapra tehetőek. Így ez a vasárnapi nap nálunk nagy becsben van tartva. Anyu délelőttje mindig ugyanolyan, hiszen ő főz a családnak. Míg ő készíti a kedvenc ételeinket, mi: Lilla, apa és én levisszük Prézlit a Tiszára. Mindannyian örömmel tekerjük a kerékpárunkat. A kutyus pedig hálásan fut mellettünk. Mikor éhesen visszatérünk, anya terített asztallal vár bennünket, közben elmeséljük neki, hogy milyen jól szórakozott az ebünk a töltesen. Az étel elfogyasztása után gyorsan rendet rakunk. Egy kis pihenés után végre kezdődik a játék. Nyáron fürdéssel töltjük el a délutánunkat, de télen más szórakozás után kell néznünk. Ilyenkor családokhoz megyünk át, esetleg négyen monopolizunk vagy Playstationt játszunk. Ez ügyességi és gyorsasági játék, és nagyon izgalmas. Miközben élvezzük a vasárnapi délutánt, kukoricát majszolunk és sokat nevetünk. Mikor együtt van a család, gyorsan elröpül az idő, és már azt vesszük észre, hogy beesteledett. Gyorsan letusolunk, megvacsorázunk, és már alszunk is, mert hétfőn nulladik órával kezdődik a hét.

Mikor ágyba bújok, szomorúan állapítom meg, hogy ismét várnom kell egy vasárnap délutánra.

Bálint Fanni, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyararkaniza

Demi Lovato

A fiatal színésznőt leginkább azok ismerik, akik gyakran nézik a Disney-csatornát, ugyanis ott láthatjuk főszerepben a Sonny a sztárjelölt sorozatban. Demit azonban a zene is érdekli, így az sem csoda, hogy az X-Faktorban zsűrizett. Sokan pedig csupán azért zárták a szívükbe, mert nyíltan beszél az iskolai zaklatásokról, a csúfolásokról és kiközösítésekről, amelyekben neki is része volt. Képzelt interjúnk Demi Lovatóval készült.

– Melyik volt az első szerelemed: a zene vagy a színészet?

– Mindenképpen a zene, hiszen anyám countryénekesnő volt. A hangszerekkel én is korán megismerkedtem: hétévesen már zongoráztam, tízévesen pedig gitárt fogtam a kezembe.

– Az iskolában mégis lenéztek?

– Kövérnek és csúnyának neveztek, amit el is hittem nekik. Nyolcéves korom óta kellett mindezt túrnöm, és addig fajultak a dolgok, hogy végül magánúton fejeztem be a sulit. Ez nincs rendjén. Amikor nagyobb lettem, csatlakoztam a bántalmazások ellen küzdő szervezetekhez. Sokkal jobban kellene figyelni azokra, akik naponta élnek meg a kiközösítés kínjait az iskolákban. Nagyon szeretném, ha azok, akiket piszkálnak, tisztában lennének azzal, hogy az őket ért megjegyzéseknek nincs súlyuk, nem lényegesek, és nem igazak. Ők is szépek, csak épp okosabbak annál, hogy másokat piszkáljanak.

– Rád hogyan hatottak az ilyen piszkálódások?

– Magam alatt voltam, összevissza ettem, nem vigyáztam magamra. Problémám volt az önbizalmammal.

– Melyik filmben játszhattad el az első szerepedet?

– Ez a Barney és társai volt, azaz a barátságos lila dinó kalandjai. Ekkor már megismerkedtem Selena Gomez-szel is, akivel később együtt szerepeltünk A hercegnő védelmi program című filmben. A Barney és társai után azonban még néhány sorozatban feltűntem, a Just Jordanban, a Szól a csengőben, később a Jonas Brothersben és Grace klinikában is.

– Mi hozta meg számodra a nagy áttörést?

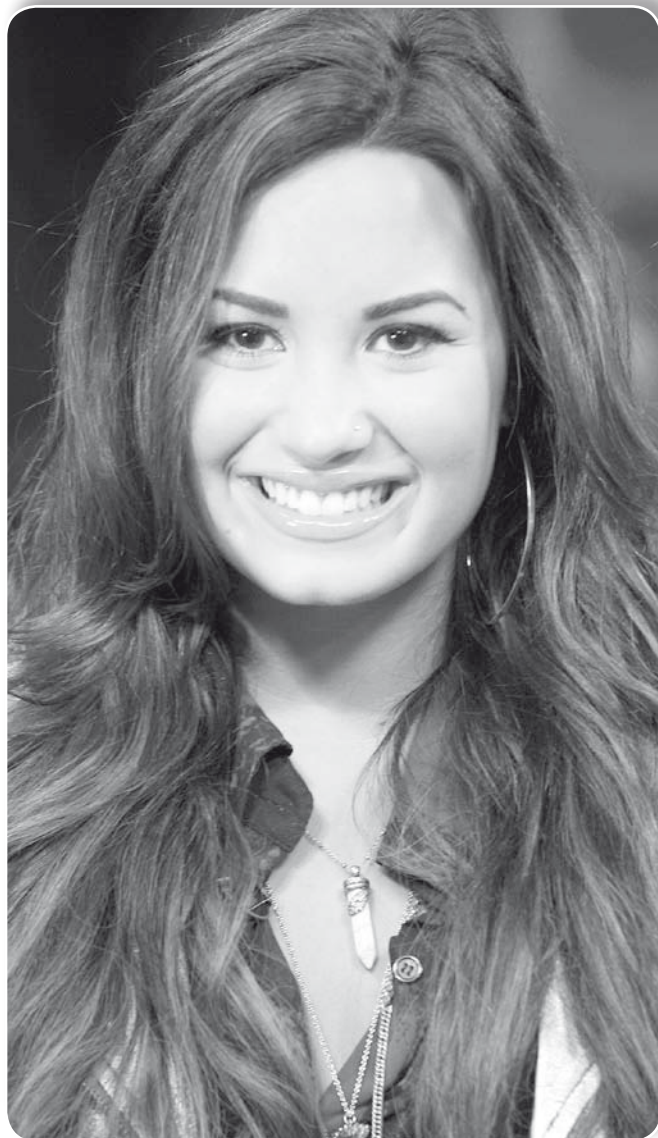
– Először is a Rocktábor, amelyben a főszerepet játszhattam, én alakítottam Mitchie Torrest. Az idő tájt pedig jött a Sonny a sztárjelölt sorozat, szintén a főszereplésemmel, amely hatalmas siker lett, és a Disney-csatorna olykor még mindig vetíti.

– Időközben a zenét sem hanyagoltad el. Fontosnak tartod, hogy ne csak a színészetre összpontosíts?

– Ha már egyszer ebben nőttem fel, nem hagyhatom figyelmen kívül. Sokat ábrándoztam arról, hogy nekem is majd lemezem jelenik meg, és erre nem is kellett rengeteget várnom. A debütáló albumom Don't Forget címmel 2008 őszén jelent meg és a Billboard 200-as lista második helyére került. Az örömöm határtalan volt.

– A sikeren felbuzdulva a zene felé fordultál?

– Ezek után nem volt megállás. Egy évre rá megjelent a második lemezem, a Here We Go Again, amely szintén jól szerepelt. Akárcsak

a harmadik albumom, az Unbroken, amellyel 2011-ben csaknem megismételtem az első lemez sikerességét.

– Mostanában is inkább zenével foglalkozol?

– Tavaly az X-Faktorban zsűriztem, Simon Cowel, L. A. Reid, és Britney Spiers mellett. Nagyon tanulságos és szórakoztató volt. Ugyanakkor nagy a felelősség, mert tényleg sok a tehetség, és ügyelni kell arra, hogy ne kallódjának el. Nem szabad megengedni, hogy valaki csak azért tűnjön el a süllyesztőben, mert épp rossz napunk van. Időközben az új albumomon is dolgozok, amely az idén jelenik meg, egyszerűen Demi címmel.

– Milyen a zenei ízlésed? Mely együtteseket, előadókat hallgatod szívesen?

– Nagyon változó. Ihletet Aretha Franklintől, Billie Holidaytól, Whitney Houstontól, Kelly Clarksontól és Christina Aguilérától merítek. Közel áll hozzám az R&B és a hiphop. Talán elcsodálkoznátok, de a kemény zenét is bírom, például a metált és a metalcore-t. Nagy kedvencem a Dimmu Borgir.

L. M.

CERVANTES

Don Quijote

(Részlet)

Nyolcadik fejezet

Arról a fényes sikerről, melyet a hős Don Quijote aratott a szélmalomok ellen vívott rettenetes és minden képzeletet felülmúló kalandban, és több, hűségesebb feljegyzésre méltó, szerencsés esemény.

E pillanatban mintegy harminc vagy negyven szélmalom tűnt fel a síkon előttük. Alig látta meg őket Don Quijote, rögtön e szavakat intézte fegyverhordozójához:

– A szerencse sokkal jobban kedvez ügyünknek, semmint mi magunk valaha még csak álmodni is mertük volna: mert íme, nézd csak, barátom, Sancho Panza, hogyan ágaskodik ott az a harminc vagy még több óriás, és én rögtön rajtok ütök, hogy megöljem valamennyit: a zsákmánnyal megvetjük gazdagságunk alapját, s bizonyára nemes harc és Istennek tetsző szolgálat lesz, ha ezt a gonosz fajzatot kiirtjuk a föld színéről.

– Micsoda óriások? – kérdezte Sancho Panza.

– Azok ott előttünk – felelte gazdája –, a karjuk olyan hosszú, hogy egyik-másiké egész mérföldnyi.

– De uram – vetette ellen Sancho Panza –, hiszen amik ott látszanak, nem óriások, hanem szélmalomok; amiket pedig kegyelmed karoknak vél, a lapátok, melyeket a szél forgat, s a malomkövet hajtják.

– Látszik – mondta Don Quijote –, hogy nincs jártasságod az ilyenű kalandokban. Óriások azok, s ha félsz, vonulj vissza, s imádkozzál azalatt, míg én vakmerő és egyenlőtlen viadalba bocsátkozom velök.

Ezt mondván, sarkantyúba kapta Rocinantét, rá se hederítve fegyvernökének, Sanchónak szavára, aki torka szakadtából váltig kiabálta, hogy szélmalomokat, nem pedig óriásokat akar megtámadni. Ő azonban annyira szilárdan hitte, hogy óriásokkal van dolga, hogy nem hallgatott Sancho szavára, és bár már közel jutott, figyelemre sem méltatta, mi van előtte, hanem ehelyett fenntölgővel kiáltotta:

– Ne fussatok, gyáva, aljas fajzatok! Csak egyetlen magányos lovag támad rátok!

E percben szellő kelt, s a nagy vitorlák forogni kezdtek. Mikor ezt Don Quijote meglátta, így folytatta szavait:

– És ha még több kart emelgetnétek is, mint az óriás Briareusz, mégis lakolnotok kell!

Ezt mondván, egész szívével szerelme hölgyének, Dulcineának ajánlotta magát, arra kérve őt, hogy jöjjön segítségére a szörnyű harcban, majd sisakrostélyát mélyen lebecsátotta, a dárdát rohamra szögezte, s a Rocinantétől telhető legnagyobb sebességgel rontott neki a legközelebb álló szélmalomnak. Dárdájával beleszúrt az egyik vitorlába, de azt már olyan sebesen hajtotta a szél, hogy a dárdát darabokra törte, a lovagot lovastul magasba ragadta magával, s nyomban aztán úgy odateremtette a mezőre, hogy csak úgy nyekkent.

Sancho Panza oly gyorsasággal nyargalt segítségére, hogy számára majd megszakadt, de amidőn odaérkeztek úgy találta, hogy a lovag moccanni se tud: akkorát esett Rocinantéről.

– Isten az atyám! – kiáltott fel Sancho. – Hát nem megmondtam-e kegyelmednek, nézze meg jobban, mit cselekszik, hiszen ezek nem egyebek szélmalomoknál; ezt csak

az nem látja, akinek magának is szélmalom forog a fejében.

– Hallgass, barátom – válaszolt Don Quijote –, lásd, semmi sincs az örökös változandóságoknak inkább alávetve, mint a harcok eseményei. Annál inkább mondhatom ezt, mert úgy hiszem, s valóban így is van, hogy ama bölcs Frestón változtatta szélmalomká ezeket az óriásokat, hogy elrabolja tőlem legyőzésük dicsőségét, ki nemrég könyveimtől és könyvtárszobámtól megfosztott, ilyen ellenséges érzülettel viseltetik ő irántam. De gonosz bűbájossága végül mégse diadalmaskodik az én jó kardomon.

– Isten fordítsa jóra, amint tudja – szölt Sancho, s a lovagot talpra állítván, valahogy újra felemelte Rocinantéra, melynek majdnem minden csontja kifordult helyéből.

Erről a kalandról beszéltek aztán, amint útjukat a Lápice-hágó felé folytatták, ahol Don Quijote állítása szerint – okvetlenül bőviben lesznek a jelesebbnél jelesebb kalandoknak, minthogy az a legforgalmasabb helyek egyike.

Csak azon búsongott a lovag szertelen, hogy odalett a dárdája, s amint fegyverhordozójának erről panaszkodott, így szólt:

– Emlékszem, azt olvastam egykor a spanyol lovagról, Diego Pérez de Vargasról, hogy midőn dárdája egyszer a csatában darabokra tört, egy tölgyfatörzset vagy -ágat vágott le, s azzal később oly csodadolgokat művelt, s annyi mórt zúzott ízzé-porrá, hogy a Machuca név ráragadt melléknévként, s e naptól fogva mind őt magát, mind utóda-it Vargas y Machucának hívták. Ezt pedig azért említettem, mert a legelső tölgyfáról vagy cserről, mely szemembe ötlük, magam is éppily hatalmas ágat akarok törni, s azzal oly dolgokat szándékozom végbevinni, hogy azt fogod mondani magadról, te vagy a legszerencsésebb halandó, mert méltó lehettél, hogy majdnem hihetetlen tetteket láss és csodálj.

– Adja Isten – felelte Sancho –, hiszem én, hogy minden úgy lesz, amint kegyel-

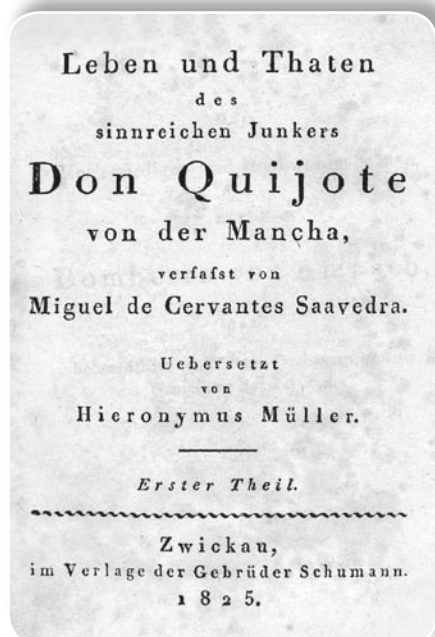
Don Quijote

*A lovagregények a plafonig értek,
És köztük egy szikár alak ült.
A füstölgő gyertya a körmére égett,
És az ész fejvesztve menekült.
A valóság végül már messze járt,
S ő elindult akkor, hogy átélje, amit
kitalált.*

*Don Quijote, Don Quijote
A szélmalom csak játszik veled.
Don Quijote, Don Quijote,
Ma is köztünk élsz, de más a neved.
Don Quijote, Don Quijote,
A szélmalomharc mire való?
Don Quijote, Don Quijote,
Minek álmodni, ha ébren is jó?*

*A bús képű lovag az utakat rója,
Ha nincs, hát keres akadályt,
S ha úgy érzi fontos, hogy valaki várja,
Egy Dulcineát is kitalál.
A valóság gyakran a fejére áll,
S ő nekivág akkor, és rémes,
Hogy néha mit csinál.*

Neo Tones

med mondja; hanem tessék most egy kissé jobban kiegyenesedni, mert kegyelmed egészen féloldalt ül, bizonyosan azért, mert az esés nagyon összezúzta.

– Szent igaz – válaszolt Don Quijote –, hanem ha a fájdalom miatt nem panaszkodom, ennek az az oka, hogy a kóbor lovagoknak tilos bármely sebesülésük miatt panaszkodniuk, még ha a belök fordulna is ki.

– No, már ha így van, akkor nincs mit felelnem – mondta Sancho –, de tanúm az élő Isten, én bizony nagyon szeretném, ha kegyelmed panaszkodnék, mikor valamije fáj, mert ami engem illet, én bizony a legkisebb bajomban is jajgatni szoktam, ha ugyan a fegyverhordozóknak is nem az a törvényök, ami a kóbor lovagoké, hogy tilos a jajgatás.

Don Quijote meg nem állhatta, hogy fegyverhordozója együgyűségén el ne mosolyodjék, s kijelentette, hogy ezentúl is bátran jajgathat, ahogy és amikor csak akar, mert mind e napig sohasem olvasta, hogy ez a lovagrend törvényeivel ellenkeznek.

Sancho ezután arra figyelmeztette urát, hogy talán ideje volna már a falatozásnak. Ez pedig azt felelte, ő még nem éhezett meg, ami azonban Sanchót illeti, ha kedve tartja, ám falatozzék.

Sancho, hogy ekképpen az evésre rászabadították, a lehető legkényelmesebben elhelyezkedett szamarán, tarisznyájából előszedte a holmit, s ura mögött jól hátramaradva, hozzálátott a falatozáshoz, s oly jóízűen kortyolgatott egyre-másra a kulacsból, hogy a legnyalánkabb málagai borkóstoló is irigy szemmel nézhette volna.

S amíg így mentében sűrűn nyelt kortyot korty után, még a gazdája ígéretei se jutottak eszébe, a kalandok keresését pedig egyáltalában nem találta fáradságosnak, sőt minden veszedelmes voltuk ellenére a lehető legmulatságosabbnak.

A következő éjszakát ott töltötték aztán a közelben álló fák alatt, az egyikéről Don Quijote egy dárdának való száraz ágat tört le, s erre tette rá az eltörött dárdáról levett vasat. Don Quijote egész éjjel nem aludt, hanem folytonosan Dulcineájára gondolt, hogy ő is egészen úgy tegyen, ahogy könyveiben a kóbor lovagokról olvasta, akik számos éjet töltöttek álmatlanul erdőkben és pusztaságokon, s szünet nélkül kedveseik emlékével foglalkoztak.

Nem így Sancho Panza: mert amikor gyomrát megtöltötte, s pedig nem is valami cikórialével, egyhuzamban átaludta az egész éjszakát, s ha csak ura fel nem rázza, őt ugyan se az orrára sütő napsugár, se az új napkeltét vidáman köszöntő madársereg hangicsálása fel nem ébresztette volna. Mikor felébredt, csakhamar megemeltette a kulacsot, de jóval üresebbnek érezte, mint tegnap, amin szíve el is szomorodott, mert a

környékből azt nézte ki, hogy ezen a bajon itt nem lehet egykönnyen segíteni.

Don Quijote reggelizni se kívánt, mert amint már említettük, sokkal élvezetesebb emlékekkel táplálkozott.

Útjukat tovább folytatták a Lápice-hágó felé, mely a hajnal kelte után mintegy három óra múlva fel is tűnt szemük előtt.

– Itt – mondta Don Quijote a helyet megpillantva –, barátom, Sancho Panza, egész könyökig turkálhatunk az ügyvezett kalandokban. Hanem tartsd meg azt az egyet: ha látnád is valaha, hogy én a világ legnagyobb veszedelmébe jutottam, neked csak akkor szabad védelmemre kardot rántanod, ha azt veszed észre, hogy akik rám támadnak, csupa aljas csöcseléknép; ily esetben segíthetsz, ellenben ha lovagok: a lovagrend törvénye szerint semmi áron sem szabad és lehetséges segítségemre jönnöd mindaddig, míg nem vagy lovaggá ütve.

– Ebben – mondta Sancho – bizonyára nem lesz kegyelmednek kifogása engedelmességem ellen, annál is inkább, mert én már természetemnél fogva nagyon békeszerető vagyok, s utálok minden zenebonát vagy kötekedést. Hanem, már ami a magam védelmét illeti: bizony abban ezekre a törvényekre nem is hederíték, mert mind az isteni, mind az emberi törvények bárkinek megengedik, hogy védje magát, akárki fiától jöjjön is a támadás.

– Ez ellen nincs is semmi kifogásom – felelte Don Quijote –, csupán arra nézve mondtam, hogy ha netalán lovagok ellenében akarnál segítségemre jönni, attól óvakodj, s tartsd féken természetes indulatodat.

– Fogadom, hogy úgy cselekszem – válaszolt Sancho –, s ezt a rendeletet úgy megtartom, mint a vasárnapot.

Kedves Olvasó Tanulók!

Miguel de Cervantes Saavedra (1547–1616), azaz Cervantes [Szervantesz] világhírű regényéből, a **Don Quijotéból** [Donkihóte] olvashattok ma egy részletet rovatunkban. A mű teljes címe: *Az elmés lovag Don Quijote de La Mancha*. 1605-ben íródott, második része pedig 1615-ben jelent meg. *Pikareszk regénynek tartjuk, vagyis olyan kalandregénynek, amely az egykori, nagyon népszerű lovagregények paródiájaként íródott.*

Don Quijotét, a „bús képű lovag”-ot az egyik legismertebb örült irodalmi hősnek tartják sokan. Holott nem arról van szó. Csak az történik, hogy ő, miként mindenki, aki olvas, beleéli magát, mintegy belép az irodalmi mű világába. Csakhogy mindenki más az olvasás befejeztével vissza is kapcsol a valóságba. Don Quijote azonban többé nem tud különbséget tenni az irodalom fikcionális világa és a való világ között. Ha azt mondjuk, valaki „szélmalom-

harcot vív”, értelmetlen küzdelmet értünk alatta. Ezt a részletet olvashatjátok el.

A magyar irodalom Don Quijotéjának Mikszáth Kálmán (1847–1910) *Beszterce ostroma* (1894) című regényének főhősét, Pongrácz István grófot tartjuk/ják. Pedig nem egészen arról van szó. Pongrácz gróf nem szeret a 19. században élni, s elhatározza, hogy 17. századi valóságot teremt maga köré.

Érdekes világok ezek. Olvassátok el ezeket a regényeket! Cervantes művének rövidített változatát Radnóti Miklós, a nagyszerű, s a II. világháborúban elveszett költőnk hozta létre.

Ti most az eredeti – nem rövid – változatot olvassátok.

Érdekesként egy róla íródott – számotokra – régi sláger szövegét is becsempészttem a rovatba.

Bence Erika

Díjözön a Bosszúállóknak és a Napos oldalnak

Az idei MTV Movie Awards A bosszúállók és a Napos oldal című filmeknek kedvezett leginkább, hiszen ez a két film vitte el a legtöbb díjat. Maradt azonban „arany popcorn” másoknak is, összeállításunkból megtudhatod, kik és melyik alkotások kaptak még díjakat, és kik azok, akiket ezúttal lepíáltak.

Mint ahogyan az minden évben megtörténik, az idén is, amint megjelent a jelöltek listája, azonnal megindultak a találgatások a nyertesek kilétéről. Az idei év nagy kedvencei a Ted, a Django elszabadul, a Napos oldal, a Sötét lovag – Felemelkedés, A bosszúállók, valamint a Tökéletes hang volt. Utóbbi szereplői különleges meglepetéssel készültek, miután négy kategóriában jelölték a filmet. Ráadásul a film úgymond legpoénosabb karakterét alakító Rebel Wilson volt az ünnepség házigazdája. A díjátadó humorosan telt, Taylor Lautner például párnapocakkal és szakadt holmiban vette át a legjobb félmeztelen felsőtestért járó díjat.

A díjazottak listája

Az év filmje: Bosszúállók

A többi jelölt: Django elszabadul, Napos oldal, Ted, A sötét lovag – Felemelkedés

Legjobb női alakítás: Jennifer Lawrence (Napos oldal)

A többi jelölt: Anne Hathaway (Nyomorultak), Mila Kunis (Ted), Emma Watson (The

Perks of Being a Wallflower), Rebel Wilson (Tökéletes hang)

Legjobb férfigalakítás: Bradley Cooper (Napos oldal)

A többi jelölt: Ben Affleck (Az Argo-akció), Daniel Day-Lewis (Lincoln), Jamie Foxx (Django elszabadul), Channing Tatum (Magic Mike)

Legjobb feltörekvő színész: Rebel Wilson (Tökéletes hang)

A többi jelölt: Ezra Miller (The Perks of Being a Wallflower), Eddie Redmayne (Nyomorultak), Suraj Sharma (Pi élete), Quvenzhané Wallis (A messzi dél vadjai)

A legijesztőbb filmes jelenet szereplője: Suraj Sharma (Pi élete)

A többi jelölt: Jessica Chastain (Zero Dark Thirty – A Bin Laden-hajszja), Alexandra Daddario, (Texasi lánctűrészes 3D), Martin Freeman (A Hobbit: Váratlan utazás), Jennifer Lawrence (House at the End of the Street)

Legjobb páros: Mark Wahlberg és Seth MacFarlane as Ted (Ted)

A többi jelölt: Leonardo DiCaprio és Samuel L. Jackson (Django elszabadul), Bradley Cooper és Jennifer Lawrence (Napos oldal), Robert Downey Jr. és Mark Ruffalo (Bosszúállók), Will Ferrell és Zach Galifianakis (Képtelen kampány)

Leglátványosabb félmeztelenkedés: Taylor Lautner (Alkonyat – Hajnalhasadás 2)

A többi jelölt: Christian Bale (A sötét lovag – Felemelkedés), Daniel Craig (Skyfall), Seth MacFarlane, azaz Ted (Ted), Channing Tatum (Magic Mike)

Legjobb harci jelenet: Robert Downey Jr., Chris Evans, Mark Ruffalo, Chris Hemsworth, Scarlett Johansson és Jeremy Renner vs. Tom Hiddleston (Bosszúállók)

A többi jelölt: Jamie Foxx vs. Candieland Henchmen (Django elszabadul), Daniel Craig vs. Ola Rapace (Skyfall), Mark Wahlberg vs. Seth MacFarlane mint Ted (Ted), Christian Bale vs. Tom Hardy (Sötét lovag – Felemelkedés)

Legszemélyesebb csók: Jennifer Lawrence és Bradley Cooper (Napos oldal)

A többi jelölt: Kerry Washington és Jamie Foxx (Django elszabadul), Kara Hayward és Jared Gilman (Holdfény királyság), Mila Kunis és Mark Wahlberg (Ted), Emma Watson és Logan Lerman (The Perks of Being a Wallflower)

Legmeghökkenőbb pillanat: Jamie Foxx és Samuel L. Jackson (Django elszabadul)

A többi jelölt: Denzel Washington (Kényszerleszállás), Anna Camp (Tökéletes hang), Javier Bardem (Skyfall), Seth MacFarlane Tedként (Ted)

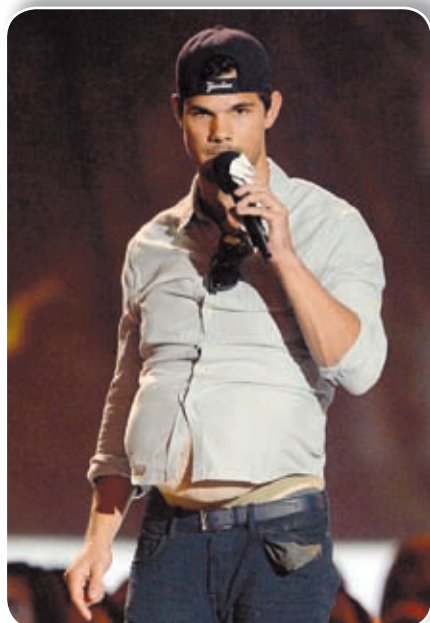
Legnagyobb gazember: Tom Hiddleston (Bosszúállók)

A többi jelölt: Javier Bardem (Skyfall), Leonardo DiCaprio (Django elszabadul), Marion Cotillard, (A sötét lovag – Felemelkedés), Tom Hardy (A sötét lovag – Felemelkedés)

Legjobb zenés jelenet: Anna Kendrick, Rebel Wilson, Anna Camp, Brittany Snow, Alexis Knapp, Ester Dean és Hana Mae Lee (Tökéletes hang)

A többi jelölt: Anne Hathaway (Nyomorultak), Channing Tatum, Matt Bomer, Joe Manganiello, Kevin Nash és Adam Rodriguez (Magic Mike), Bradley Cooper és Jennifer Lawrence (Napos oldal), Emma Watson, Logan Lerman és Ezra Miller (The Perks of Being a Wallflower).

Összeállította: L. M.

Taylor Lautner

Rebel Wilson

Mark Wahlberg

Egyedül jön

Solo, azaz Egyedül címmel jelenik meg őszre a legújabb James Bond-regény, amelyben William Boyd író 1969-be, a hidegháború legforróbb időszakába küldi a brit titkosügynököt egy kontinenseket átszövő ügy engedély nélküli felgöngyölítésére. William Boyd a londoni könyvvásáron beszélt készülöben lévő kötetéről. A cselekmény fő helyszíne Afrika lesz, de a 007-es Európába és az Egyesült Államokba is elvetődik, mielőtt minden bizonnyal megmenti a világot. A könyvben Bond 45 éves, és nemcsak az ellenséggel, hanem parancsnokaival is meg kell küzdenie, ugyanis engedély nélkül indul küldetésére. Mindezért azonban kész vállalni a felelősséget, legalábbis az író szerint, aki korábban már két regényt is írt őfelsége titkosügynökéről. A Solo című kötet Nagy-Britanniában szeptemberben jelenik meg, és talán már csak idő kérdése, hogy mikor lesz belőle film.

Forma-1-es pilótát játszik

Chris Hemsworth, a Hajsza a győzelemért című filmben James Huntot alakítja. Akik szeretik a Forma-1-es futamokat, örülhetnek, hiszen a sport egyik legjelentősebb idényét, az 1976-os szériát filmesítették meg. Chris Hemsworth és Daniel Brühl alakításának köszönhetően azok is végigizgulhatják James Hunt és Niki Lauda küzdelmét, akik akkor még nem is éltek. Ron Howard rendezésében elevenedik meg a '70-es évek Forma-1-es világa: láthatjuk a pilótákat a kulisszák mögött, ismét feltűnnek a régi autók, és újraizgulhatjuk Lauda szörnyű balesetét is. Az eredetileg Rush címet viselő alkotás nagyon izgalmasnak és látványosnak ígérkezik. A Forma-1- és Chris Hemsworth-rajongóknak kihagyhatatlan.

A jól sikerült visszatérés

A Fall Out Boy 2001-ben alakult amerikai csapat, és a 2008-ig tartó pályafutásuk során szinte mindent elértek: lemezeik többszörös platinaminősítést szereztek, több alkalommal is Grammy-díjra jelölték őket, koncertjeik alkalmával pedig körbeutazták a világot. A zenekar azután öt évig nem adott ki új anyagot, de nemrég megjelent az új, Save Rock And Roll című lemezük. A My Songs Know What You Did in the Dark (Light Em Up) című első kislemezükkel rögtön az iTunes listák élére kerültek világszerte, a dalhoz készült videót pedig már több mint nyolcmillióan látták a Youtube-on. Mint azt korábban is megírtuk, a tizenegy számos album közreműködői között legendás előadókat is találhatunk, mint Elton John, Courtney Love vagy éppen Big Sean. Az új album tehát ragyogóan vette az első kanyarokat.

Katy Perry a rászorulóknál

Katy Perry UNICEF-nagykövet lett, és első útja rögtön Madagaszkárra vezetett. Az énekesnőt, mint elmondta, megdöbbentették a látottak, hogy néhol még az alapvető életfeltételek sincsenek meg. Katy többek között meglátogatott egy, az UNICEF által támogatott óvodát és általános iskolát is, amely korábban egy trópusi vihar után súlyosan megromlott, de az UNICEF újjáépítette. Ezek után megismerkedett a tanulókkal, és értesült az oktatásuk terén felmerülő égető problémákról is.

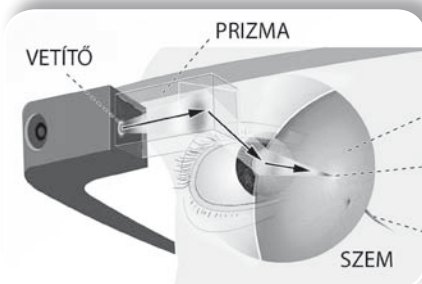
Kész sincs, de már tiltják

Bár csak valamikor év végén kerül a boltokba a Google Glass, sokan már jó előre jelezték: használatát tiltani fogják.

A Google jelenleg tesztelés alatt álló új kütyüje – a szemüveggé válhat – a számítógép – már most megosztja az embereket. A technológiáért rajongók alig várják, hogy fejükre illeszthessék az „okos üveget”, mások viszont az emberek személyiségi jogait féltik.

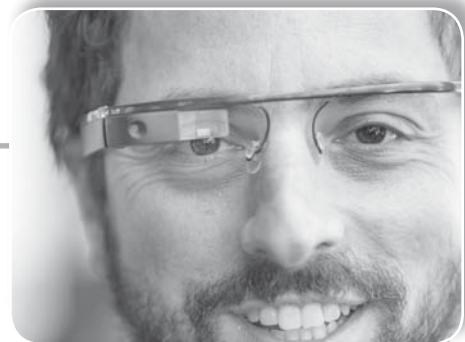
Vannak olyanok, akik már előre jelezték, az ő intézményükben ugyan senki sem használhat ilyen, videók és fényképek készítésére alkalmas eszközöket. A mozik természetesen attól tartanak, hogy az új Google-csodát a friss filmek felvételére és kalózpéldányok terjesztésére használják majd fel. Egy Seattle-i vendéglő még márciusban jelezte: a bár látogatóinak tilos lesz Google Glasst viselniük, mert a tulajdonos nem szeretné, ha vendégeit titokban lefilmeznék.

De nemcsak a magánszektor aggódik a fejen viselhető számítógép miatt. Nyugat-Virginiában a honatyák szeretnék törvénnyel tiltani, hogy az emberek vezetés közben Google Glasst viseljenek. A javaslatot benyújtó, republikánus Gary G. Howell

szerint az új kütyüt szinte biztosan a fiatalok használják majd elsőként, márpedig ők eleve komoly veszélyben vannak az utakon. Howell attól tart, a rutintalan sofőrök figyelmét elvonják majd az üvegen megjelenő üzenetek, és ez legalább olyan veszélyessé teszi a Google Glasst, mintha mobiltelefonjukon SMS-eznének.

Ha máshonnan nem is, a hollywoodi filmekből már régen kiderült, hogy Las Vegas kaszinótulajdonosai sem ismernek tréfát, ha a biztonságról – és főként a bevételükről – van szó. Érdekes módon, a Strip két legnagyobb szerencsejáték-vállalata, az MGM

Resorts és a Caesars Entertainment nem tervezi a sivatagba elásni azokat, akik Google Glasst viselnek műintézményeikben.

Az MGM-nek olyan szállodái vannak Vegasban, mint a Bellagio, a CityCenter és az MGM Grand, míg a Caesars tulajdonában van többek között a Rio, a Planet Hollywood, és talán a leghíresebb szálloda, a Caesars Palace. Mint azt a két vállalat képviselői elmondták, mindaddig nyugodtan hordható a szállodákban a szemüveg, amíg ki nem derül, hogy titokban felvételt készítenek velük.

„Az üzletpolitikánkban régóta szerepel, hogy engedély nélkül tilos fényképeket vagy videókat készíteni a kaszinóinkban” – nyilatkozta az MGM Resorts szóvivője. „Ha valamelyik biztonsági őr azt gyanítja, hogy a vendég filmet készít, akkor fel fogják kérni az illetőt, hogy állítsa le a felvételt.” Hasonlóan nyilatkozott a Caesars szóvivője is, aki szerint bárki nyugodtan viselheti a szemüveget, amíg nem készít titokban felvételeket. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a Google Glass ugyanolyan elbírálás alá esik, mint egy okostelefon vagy bármely többfunkciós készülék...

2016-ra megfizethetőek lesznek a 3D-s nyomtatók

Fogyasztói szempontból távoliak még ezek az eszközök, a cégek viszont tárt karokkal várják őket.

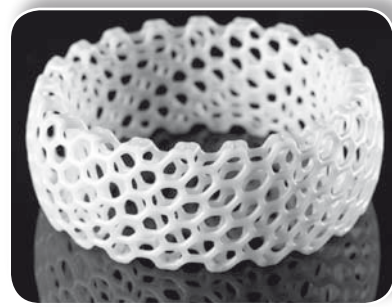
A fogyasztók szempontjából az idei évtizedben még biztosan nem válik elterjedté a 3D-s nyomtatás, azonban a cégek már tárt karokkal üdvözlőlnék a technológiát, ha nem lenne ilyen drága. Ez azonban már nem lesz sokáig probléma, ugyanis a 3D-s nyomtatók ára 2016-ban már nem lesz ilyen magas. A jóslatok szerint egy üzleti célra tervezett 3D-s nyomtató kevesebb mint 2000 dollárba kerül majd, ezzel pedig a kis- és középvállalkozások számára is elérhetővé válik. A médiában és a tudományos műsorokban is nagy

figyelmet érdemlő technológia jelentős előrelépést hozhat a gyártás szabadságában és a katasztrófák utáni helyreállításban. Említést érdemlő példa, hogy egy ember koponyáját 75 százalékban 3D-s nyomtató alkotta implantátummal tudták helyettesíteni.

Pillanatnyilag a műanyag a 3D-s nyomtatók által használt alapanyag, emiatt pedig láthatunk már így készült cipőket, ruhákat, de még fegyvereket is. Az interneten egyre több 3D-sen nyomtatható anyagot lehet találni, tehát az ágazat sikeréhez már csak a hardver hiányzik. Azután a tervezők akár otthon is elkészíthetik a prototípusaikat.

Fogyasztói szempontból a legnagyobb probléma a 3D CAD tervezési ismeretek hiánya, anélkül ugyanis jelenleg nem igazán készíthetőek érdemi 3D-s modellek.

Rajta hát, tanuljatok, leendő 3D CAD-tervezők!

A tündér

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy özvegyasszony és annak két lánya. Az idősebb lány szakasztott olyan volt, mint édesanyja, aki csak rápillantott, azt hitte, az édesanyját látja. Ám mindkettőjük természete kellemetlen volt és hiú, senki sem szerette őket.

A fiatalabb lány édesapjára ütött, kedves volt, jó szándékú és udvarias, ráadásul a legszebb lány, kit szem valaha látott.

Minthogy az emberek természetéből fakad, hogy jobban szeretik, ki hozzájuk hasonló, az anya imádta idősebb lányát, a kisebbet viszont megvetette, folyton dolgoztatta, és még azt sem engedte, hogy egy asztalnál egyen velük.

A fiatal lány feladata volt, hogy minden nap kétszer hozzon egy teli kancsó friss vizet a forrásból, mely másfél mérföldre volt a házuktól.

Egy napon éppen a forrásnál volt, mikor arra jött egy szegény asszony, és arra kérte a lányt, adjon neki inni a vízből.

– Adok szívesen, hogyne adnék – mondta a lány. Odatartotta a kancsóját a tiszta vizű forráshoz, megtöltötte, és odaadta az asszonynak, hogy oltsa a szomját. Miután az asszony ivott, így szólt a lányhoz:

– Te nemcsak szép vagy, hanem jószívű is, meghálálom a kedvességedet. – Az asszony valójában egy tündér volt, aki csak azért öltötte magára egy szegény asszony alakját, hogy megtudja, mennyire nagylelkű is ez a lány. – Adok neked egy ajándékot – folytatta a tündér. – Ahányszor csak beszélsz, minden szóra, melyet kimondasz, rózsák, igazgyöngyök és gyémántok hullnak majd a szádból.

A lány hazament, ahol anyja dült-fült a méregtől, és alaposan leszidta, amiért olyan sokáig elmaradt.

– Bocsásson meg, anyám – mondta a szegény lány –, hogy nem siettem jobban haza. Miközben ezeket kimondta, kihullott a száján két rózsza, két igazgyöngy és két gyémánt.

Az anya szája tátva maradt a csodálkozástól.

– Mi történik itt? Jól látom, hogy rózsák, gyöngyök és gyémántok hullnak ki a szádból? Hogyan lehetséges ez, gyermekem? – kérdezte meglepetten az anyja, aki most először szólította gyermekének kisebbik lányát.

A lány őszintén elmondott mindent töviről-hegyire. A anyja rögtön arra gondolt, milyen jó lenne, ha idősebbik lányával is ilyen csodálatos varázslat történe, hát magához szólította kedvenc gyermekét:

– Nézd csak, Fanny, milyen kincsek jönnek ki a húgod száján! – aztán elmondta, hogy mi történt a kisebbik lánnyal, és arra kérte Fannyt, menjen el ő is a forráshoz, és ha arra megy a tündér asszony képiében, merjen neki vizet, és itassa meg.

Az idősebb lánynak nem volt nagy kedve elmenni a hosszú útra, főleg nem cipelni a kancsót, és vizet merni, de teljesítette anyja kérését, és elindult. Mikor megérkezett, egy ragyogóan elegáns hölgy lépett oda hozzá, és inni kért tőle. A hercegnőnek tűnő hölgy ismét a tündér volt, és azért öltötte magára ezúttal ezt az alakot, hogy megtudja, mennyire gőgös is ez a lány valójában. Az idősebbik lány büszkén felkiáltott:

– Nem azért jöttem ide, hogy kiszolgáljam magát, hölgyem! – mondta pökhendién a lány. – Ha inni akar, hát igyon maga!

– Nem vagy túl udvarias – mondta a tündér. – Kedvesség nincsen a szívedben, durvaság annál inkább, ezért neked illő ajándékot adok. Amikor csak beszélsz, kígyók és varangyok jönnek majd a szádból.

Fanny is hazatért. Anyja már nagyon várta, hogy lássa, amint az ő szájából is

gyémántok potyognak. Ám amint Fanny kinyitotta a száját, és beszélni kezdett, kígyók és varangyok hullottak belőle minden szó után.

– Ó, irgalom! – kiáltott fel az anyja. – Minden az átkozott húgod hibája! Meg kell fizetnie érte!

Dühében elkergette a háztól kisebbik lányát, aki sírva futott előle, és meg sem állt az erdőig, ahol elrejtőzött.

Éppen ekkor járt arra a király fia. Mikor meglátta a lányt, első pillantásra megtetszett neki. Megkérdezte, miért sír. A lány elmondta, hogy az anyja elkergette otthonról, s miközben beszélt, rózsák, igazgyöngyök és gyémántok hullottak a szájából. A királyfi nagyon elcsodálkozott, kíváncsi volt a lány történetére. A lány ezért elmondott mindent magáról, elmesélte mi történt vele.

A királyfi látta, hogy milyen kedves és jószívű ez a lány, és mivel úgy gondolta, hogy a kedvesség minden drágakőnél többet ér, hazavitte magával a lányt a palotájába, és feleségül vette.

Charles Perrault meséje

HOROSZKÓP

KOS

Senki sem szereti a szőrszálhasogatókat. Csupán ennyi a magyarázat arra, ha azon kapnád magad, hogy senki sem kíváncsi a véleményedre. Maradj az építő jellegű kritikánál! Ne add fel az álmaidat, még akkor sem, ha a környezeted a kedvedet szegi. Képes vagy elérni, amit akarsz.

BIKA

Mondhatni, a legkevésbé sem fogod élvezni a tanulást a héten. Valahogy jó lenne feldobni a dolgot. Mit szólnál, ha új módszert próbálnál ki? Ne lásd mindenben csak a rosszat, mert könnyen előfordulhat, hogy egy olyan embert igyekszel távol tartani magadtól, aki valójában sokat tudna segíteni neked.

IKREK

Néha úgy tűnhet, bármit teszel, nem tudsz változtatni azon, ahogy a tanáraid vagy a társaid tekintenek rád. Ne stresszelj emiatt! Sajnos kisebb problémákkal kell megküzdened, amik nagyon elrontják a kedvedet. De fel a fejjel – majdcsak lesz valahogy.

RÁK

Úgy tűnik, te vagy az egyetlen ember a csapatból, aki nemcsak szajkózza az ötleteket, meg is tudja valósítani őket. Használd ki a tehetséged! Túl mély gödörbe csúsztál az utóbbi napokban, ezért képtelen vagy kilábalni a rosszkedvből. Pedig nem ártana felrázni magad, az önsajnálát nem vezet sehova.

OROSZLÁN

Nem jutsz messzire azzal, hogy akaratos vagy. Lényegtelen, hogy jó úton jársz, ha a módszereid nem megfelelőek, valószínűleg új alternatívák után kell nézned. Vigyázz, ha titkot őrizgetsz; a héten könnyen kitudódhat a dolog. Inkább előzd meg a balhét, és vallj színt.

SZŰZ

Kinek az elképzeléseinek akarsz megfelelni? A sajátjaidnak vagy másénak? Ha nem tudod eldönteni, valószínűleg sosem fogod elérni a célod. Kihívásokkal teli hétre számíthatsz, és bár néha nagyon meg kell majd küzdened a sikerért, végül minden megpróbáltatásból győztesen kerülsz ki.

MÉRLEG

Néhányan ügyességükkel, néhányan furcsa viselkedésükkel vonják magukra a figyelmet. Bármelyikkel is találkoznál, muszáj az előtted lévő feladatra koncentrálnod! Tanulj a tévedéseidből, hogy ne kövesd el folyamatosan ugyanazokat a baktikat, mert nem lesz mindig ott valaki, aki kihúzza a bajból.

SKORPIÓ

Nem tudod, hogy a szívedre vagy inkább az eszedre hallgass? Bár teljesen különböző dolgokat sugallnak, előbb-utóbb ugyanoda visznek. Ez a hét a semmittevésről szól. Használd ki, és pihenj, amennyit csak tudsz, a jövő héttől nagy szükséged lesz az energiádra.

NYILAS

Miért úgy mennek a dolgok ahogy, és miért nem másképp? Nyugodtan kérdezősködj és hallasd a véleményed! Sosem hinnéd, milyen reakciót válthatsz ki. Kicsit elveszettnek érzed magad a héten mind a suliban, mind a magánéletedben. Beszélj valakivel az érzéseidről, hogy segíteni tudjon rajtad.

BAK

Eleged van mások ígéreteiből. Nem szereted, amikor hülyének néznek. Zavar, hogy te mindent megteszel másokért, míg téged semmibe vesznek. A héten rajtad múlik majd egy csúnya összetűzés elsimítása a haverok között. Próbáld minél diplomátikusabb lenni, nehogy valamelyikük megsértődjön.

VÍZÖNTŐ

Minden a kapcsolatokról fog szólni a héten. Ideje ledönteni a közted és mások közt lévő gátat! Sosem tudhatod, milyen segítségre számíthatsz tőlük a jövőben. Használd ki minden eléled tárolt lehetőséget, mert mindegyikből hasznot húzhatsz. Jó heted lesz, de csak okosan!

HALAK

Számodra ismeretlen fogalom a család. Teljesen ledöbbsz, amikor ilyesmivel találkozol a héten. Bár a vélemények változhatnak, te ebből a szempontból rendíthetetlen vagy. Kicsit lelassulhatsz a héten a fáradtságtól. Szánj egy napot a pihenésre, különben nem fogod bírni a hét végi tempót.

A Jó Pajtás a verbászi kórházban

No nehogy azt higgyétek, hogy kedvenc lapunk szorult orvosi kezelésre! Az én megkopott forgómat kellett kicserélni.

Míg ti március 15-ét ünnepeltétek, én a kórházi ágyon lapultam az új forgómmal, melyet egy ügyes doki ültetett be. Az ablakomból csak az égboltot láthattam, s arra lettem figyelmes, hogy a vadludak V alakban húztak el dél felé.

– Hideg jön – szólalt meg a szobatársam, sorstársam.

S reggelre tényleg nagy hó esett! Márciusi télre virradtunk.

Néhány nap múlva új szobatárs érkezett. Balesetet szenvedett. Mellém tolták az ágát.

– Jó Pajtás! – mondta, de régen láttam, olvastam, van annak már negyven éve! Hogy vártuk minden csütörtökön, s emlékszem, a magyartanárnőnk mindig megengedte, hogy belenézzünk.... Felé nyújtottam, a legújabb számot. Végigolvasta.

– És?

– Nagyon tetszik. Fiatalos, van ebben minden. Az is tetszik, hogy Óbecsén ennyire szeretik anyanyelvüket a gyerekek. Molnár Kingáról, a győztes versmondóról is olvastam. Szeretnek szavalni... és őrzik anyanyelvük tisztaságát. A Képzőművészeti utazásban olvastam... Nálunk, itt Verbászon nemcsak szerb szavakat keverünk bele a beszédünkbe, hanem egész mondatokat. Sőt az én gyerekeim szerb iskolába jártak, nemigen beszélnek magyarul. Örülök, hogy a kisebbik lányom, aki egyetemet végzett, most az angol mellett magyarul tanul...

Közben jött a fizioterapeuta nagylány, Jelena. Fölkeltett: gyereink sétálni. Meglátta az ünnepi Jó Pajtáson Petőfi Sándor képét. Fölsírmerte:

– Petőfi Sándor – mondta. Így hívják a kúlai iskolát!

Lám, ahol már a magyarok is alig beszélnek anyanyelvüket, szerb létére fölsírmerte a nagy költőt... Útközben anyanyelvünk szépségéről meséltem neki. Eszembe jutott, olvastam valahol, hogy a világhírű angol író, Bernard Shaw is azt mondta, hogy ha magyar lett volna az anyanyelve, sokkal szebben ki tudta volna magát fejteni a műveiben.

Múltak a napok, egyre többet láttam az ablakomból... A fenyőfákról leolvadta a hó, az égen vidáman röpdöső galambok, a napsütés, mind a vidámságot, a tavaszt sejtette.

S egy reggelen arra figyeltem föl, hogy a vadludak délről húztak át az égbolton, V alakban...

K. E.

Képzőművészeti előkészítő órák

Felhívjuk azoknak a nyolcadikos tanulóknak a figyelmét, akik az újvidéki Bogdan Šuput Formatervezői Középiskolába szeretnének iratkozni, hogy jelentkezzenek a következő telefonszámon: 063/583-339 (Erős Bunyik Lili). Az érdeklődők megtudhatják a felvétellel és a felkészítővel kapcsolatos fontos információkat. Az előkészítő órákat szombatonként tartjuk a Módszertani központ termeiben (Fehér Ferenc tér 1).

Felhívjuk az osztályfőnökök figyelmét is, akik osztályába tehetséges diákok járnak, valamint azokat a nem újvidéki tanárokat is, akik előkészítő órákat tartanak, hogy jelentkezzenek a gyerekek sikeres felvételzése és az együttműködés érdekében.

Kishírek

A múlt csütörtökön elmaradt a biológiafelelés, mivel orvosi vizsgára felkészültünk, ami elmaradt. Így mindenki kapott egy feladatot. A fiúk az akváriumot tisztították, a lányok a virágokat rendezték, vagy pedig ültettek a folyosón. Ez volt az egyik legjobb biológiaóránk. – **Gálfí Kata, 7. b, Cseh Károly iskola, Ada**

Kerepes Izabella 8. osztályos tanuló első helyezést ért el a községi fizikaversenyen.

A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny továbbjutói, Varnyú Adél és Firsing Karolina hetedikos tanulók jogot nyertek a tartományi döntőn való részvételre.

A községi magyar nyelv és nyelvhelyességi verseny helyezettjei Kolompár Blanka 6.-os tanuló, Varnyú Adél és Firsing Karolina 7-es tanulók, Magyar Zsófia 8.-os tanuló.

Živić Miloš 7. osztályos tanuló harmadik lett a községi földrajzversenyen.

Mester Rita második helyezést ért el a községi német nyelvi versenyen.

Az óbecsei Népkönyvtár húsvéti képzőművészeti pályázatán Fehér Elizabetta 6.-os tanuló harmadik, Kocsis Arnold 8.-os tanuló első helyezett.

A községi műszaki és informatikai nevelés tantárgyversenyen Lukić Vlastimir 6. osztályos tanuló második helyezést ért el.

A körzeti magyar nyelv és nyelvhelyességi versenyen Varnyú Adél első, Firsing Karolina második, Kolompár Blanka harmadik helyezett.

A közlekedési verseny továbbjutói: Talpai Előd, Kolompár Blanka, Tallós Emma, Zindović Nikola 6. osztályos tanulók. – **Szőke Karolina, Samu Mihály iskola, Óbecse**

Ki ez a lány a tükörben?

Mit tennél, ha neked és a barátnődnek ugyanaz a ruha tetszene? Hogyan reagálsz, ha egy fiútól virágot kapsz a születnapodra? Válaszolj a kérdésekre, és megtudod, hogy melyik típusba tartozol.

1. Rájössz, hogy a srác, akivel a barátnőd össze akar hozni, kétbalkezes lúzer. Hogyan reagálsz?

- a) Lehetne még ennél is rosszabb...
- b) Adsz neki fél órát, hogy javítson a benyomáson.
- c) Rekordidő alatt leoptatod.

2. A barátnőddel shoppingoltok, amikor mindkettőtöknek megtetszik ugyanaz a ruha. Csak az a baj, hogy egyetlen darab maradt belőle...

- a) Azt mondod: „Vedd meg te, neked úgyis jobban áll.”
- b) Örült ötlettel állsz elő: vegyétek meg közösen, és felváltva viseljétek.
- c) Meggyőződ a barátnődet, hogy neked kell megvenni, mert rajtad jobban áll.

3. A sráctól, aki tetszik, virágot kapsz a születnapodra.

- a) Nagyon megörülsz neki... A virág nagyon romantikus!
- b) Megköszönöd, és pusztit adsz neki.
- c) Rábámulsz, és azt kérdezed: „És hol van az igazi ajándékom?”

4. Szuper buli lesz a hétvégén, és szeretnél valami új cuccot venni.

- a) Olyan ruhát veszel, ami divatos színű.
- b) Olyasmit választasz, ami illik a személyiségedhez.
- c) Vásárolsz egy minit, amiben eléggé vonzónak érzed magad.

5. Az osztályzataid egyre rosszabbak. A barátnőd megkérdezi, nincs-e valami baj. Mit mondasz?

- a) Lehajtod a fejed, és sírni kezdesz: „Olyan buta vagyok...”
- b) Beismered, hogy gondjaid vannak, és megkérdezed, tanulhatnátok-e együtt?
- c) Nevetni kezdesz, és azt mondod: „Ugyan már, engem egyik tanár sem fog megbuktatni.”

6. Egy jópofa sráccal randizol, aki hirtelen megjegyzi, hogy egy közös barátnőtök milyen csinos. Mit válaszolsz?

- a) Igen, nagyon szép és jó cuccai vannak. Bárcsak én is egy kicsit olyan lehetnék, mint ő.
- b) Valóban aranyos, de a szépség nem a legfontosabb.
- c) Micsoda?! Mellettem meg sem állhat, és ha jobban belegondolok, te sem...

Értékelés

Legtöbb az a válasz:

Szigorú vagy, de csak magaddal. Szeretnéd, hogy az emberek kedveljenek, de ezt nem tudod elérni, ha arra számítasz, hogy minden helyzetből vesztesen fogsz kikerülni. Mindennek te vagy az oka, mindig neked kell engedni, mindig valaki másnak van igaza... Ennek semmi értelme. Szedd össze egy kicsit magad!

Legtöbb a b válasz:

Te éppen olyan vagy, amilyennek képezed magad. Magabiztos, racionális, két lábbal állsz a földön. Nem hiszed, hogy te vagy a legrosszabb, de azt sem, hogy a legjobb. Reálisan látod a saját helyzetedet szinte minden szituációban, amelyben találsz magad. Csak így tovább!

Legtöbb a c válasz:

El vagy telve magaddal, és ezt tudod is. Mások egoistának láthatnak, de te ezt sem bánod. Szeretsz főnökösködni, kritizálni másokat, győzni. De nem árt, ha tudod, hogy a túlzott magabiztosság, a felsőbbrendűségi érzés gyakran kisebbségi komplexusban gyökerezik.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy majdnem 13 éves lány vagyok. Nem tudom, mi ütött a fiúkba, az utóbbi hetekben mást sem tesznek, csak fogdosás a lányokat. Mondták már, hogy ez serdülőkori jelenség, de én nem értem, miért kell csinálniuk, amikor nekünk lányoknak, az nem olyan jó érzés. Kérlek, segíts, mit tegyek, hogy békén hagyjanak?!

Tavaszi szél!”

Válasz:

Kedves Tavaszi szél!

Hogy mi ütött a fiúkba? Úgy látszik bennük is ébrednek a tavasz, kezdenek érdeklődni a lányok iránt, és mivel az önbizalmuk az udvarlást illetően még kicsi, meg bizonytalanok, tapasztalatlanok, szégyenlősek is. Közelebb szeretnének kerülni a lányokhoz, csak még nem tudják, hogyan is tegyék. Ösztönösen folyamodnak a fogdosáshoz. Persze nem minden fiú „fogdosós”. A legtöbbször a lányok ilyenkor nevetgélnek, vonakodnak. „No, neee...” – mondják, de ugyanakkor titkon tetszik is nekik a dolog, például, ha az adott fiú épp a szimpátiájuk.

Különbösen az utóbbi időben azt vettem észre, hogy a lányok között is akad egy-kettő, akik „fogdosósan” viselkednek a másik nem iránt. Van, hogy a fiúk jönnek panaszt tenni a lányok viselkedésére.

Amit megtehetsz az az, hogy nem nevetgélsz, mosolyogsz, „nyihelődsz”, amikor a fiúk így közelednek hozzád, hanem kerek-perec, határozottan megmondod neki/nekik, hogy: „Ne csináld! Ez nekem nem esik jól! Hagyd abba!” Ha a felszólítás ellenére is tovább folytatják, nyugodtan fordulj az ügyeletes tanárhoz, az osztályfőnökhöz, az iskola szakszolgálatához. Jogod van védelmet kérni, ha erőszakoskodásnak éled meg az ilyen fajta közeledést. Jó lenne, ha osztályfőnöki órán beszélgetnétek az udvarlásról. Megvitátnátok, hogyan kell megszólítani a másikat, hogyan lehet kimutatni, ha valaki tetszik, anélkül, hogy durvák lennének. Érdekes műhelymunka kerekedhet belőle, minek folyamán, szerepjátékon keresztül tapasztalatokat szerezhettek, kipróbálhatjátok magukat különböző helyzetekben. És egyúttal még jobban megismerhetitek egymást. Megtudhatjátok, ki mit gondol az osztályotokban, hogyan érez stb. Arról nem is szólva, hogy közelebb kerülhettek egymáshoz, növekszik a közösségen belüli bizalom, az együvé tartozás érzése. Szóval, beszélgetsetek erről a „pubi” szokásról.

„Kedves Bizalmas!

Tizennégy éves lány vagyok. Hülyén érzem magam az osztálytársnőim között, mert nekem még nincs fiúm, a többiek meg már mindannyian járnak valakivel. Normális-e az, hogy 14 éves valaki, és még nem járt senkivel sem? Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves P. P.!

Nagyon is normális, hogy valaki, aki még nem érett, és nem érez vonzalmat, szimpátiát valaki iránt, nem jár minden áron valakivel, csak azért, hogy ne maradjon le a többiektől. Vannak sokkal idősebb lányok is, akik nem járnak még fiúval, és teljesen rendben van velük minden. Az az igazi, amikor szerelemből vagy nagy vonzalomból kezdünk el járni valakivel, hogy jobban megismerjük, és megtapasztaljuk, hogy egymáshoz valóak vagyunk-e. Ha nincs legalább erősebb vonzalom vagy éppen szerelem, akkor senkivel sem kellene járni. Az egyik ok az önmagad vagy, mert becsapod magadat, megjátszod magad, nem azt a tapasztalatot, érzelmeket szerzed és kapod meg, ami jót tesz az önbizalomnak és az érzelmi és pszichoszexuális fejlődésnek. A másik oldalon becsapjuk a másik félt is, különösen, ha az mélyebb érzelmeket

táplál irántunk. Egyszerűen, az a legszebb és legboldogítóbb, ha akkor járunk valakivel, és azzal, akibe szerelmesek vagyunk. Legyél magaddal türelmes!

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 11 éves lány vagyok, és nagyon boldogtalan, mert nincs testvérem. Nagyon egyedül érzem magam! Sokat vagyok otthon is egyedül, mert a szüleim sokat dolgoznak. Úgy gondolom, hogy jó lenne, ha lenne testvérem, jobb lenne. Vannak barátnőim, akik azt mondják, hogy örüljek, hogy nincs testvérem. Ők mindig csak veszekszenek az ő testvéreikkel. Mondtam már anyukámnak, hogy szüljön nekem kistestvért, de azt mondta, hogy szóba sem jöhet. Mit tegyek, hogy nekem is legyen testvérem?

Jancsi és Juliska”

Válasz:

Kedves Juliska!

Sajnos a testvéreket a szüleink biztosítják, és ha kategorikusan kijelentik, hogy szóba sem jöhet, akkor biztos valami nyomós okuk lehet rá. Az, hogy egyedül és magányosnak érzed magad, nem azért van, mert egyke vagy. Vannak olyan családok, ahol több testvér is van, és egyesek ugyanúgy magányosnak érzik magukat, mint te. Gondolj arra is, hogy hány olyan testvér van, akik állandóan panaszkodnak egymásra, veszekszenek, verekszenek stb. A helyzet csak akkor javul köztük, amikor már idősebbek lesznek, de sokszor akkor is mérgező hatással lehet a testvérféltékenység. Te megoldhatod a magányosság problémáját egy jó barátó segítségével. Egy olyan jó barátóval, akivel megoszthatod a gondolataidat, ha kell, tanulhattok is együtt, és amikor szabad időtök van, együtt tölthetitek azt el. Az is segít az otthoni magány enyhítésében, ha kidolgozod a napi beosztásodat, ha tudod, mikor mi a dolgod, mikor tanulsz, mikor lustulsz, mikor jársz angolra, táncra stb. Ha strukturálva van az időd. Az is jót tesz, ha bekapcsolódsz valamelyik művelődési egyesület vagy központ munkájába, beiratkozol táncra, tornára, ahol újabb ismerősökre tehetsz szert, és közben társaságban vagy, jól érzed magad és sosem vagy magányos, mert nincs rá idő. Ha mindig van valami dolgunk, kicsi annak a valószínűsége, hogy magányosnak érezzük magukat.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 12 éves fiú vagyok. A gondom az, hogy nem egy, hanem 2 lányba vagyok szerelmes! Az egyik lány az osztálytársnőm, a másikkal meg a néptáncon ismerkedtem meg. Segíts! Melyiket válasszam? Mind a kettőt szeretem!

Ford”

Válasz:

Kedves Fotrd!

Jó lenne, ha lenne olyan harmadik lány, akiben benne lennének mind a két lány jó tulajdonságai, amiért beléjük zúgtál. Mivel ilyen lány pillanatnyilag nincsen, két lehetőség van. Az egyik az, hogy nem teszel semmit sem, és hagyod, hogy mindkettőbe szerelmes legyél, teret adsz az időnek, hogy tisztázza az érzéseidet.

A másik lehetőség pedig az, hogy eldöntöd, mégis melyik tetszik jobban a kettő közül. Persze ne feledkezz meg a lányok érzéseiről sem. Nehogy a végén az derüljön ki, hogy a szerelem csak a te részedről létezik. Azt a lányt válaszd, amelyik jelét adja annak, hogy te is tetszel neki. Ha egyik sem válaszol a jeleidre és érzéseidre, ne búsulj sokáig, egykettőre eljő az az idő, amikor csak egyetlen egy lány fogja megdobogtatni a szívedet, és kocsonyássá tenni a csontjaidat.

P. P.”

Azok a csodálatos sztárok

Neked van kedvenc színészed? Van olyan zenész, akiért rajongsz? Miért szereted őt? Mi tetszett meg benne? A rajongás egy bizonyos életkorban természetes. Kamaszként mindenki keresi a nagy őt, az ideális pasit vagy nőt, akihez hasonlótl szeretne, vagy akivé válni akar. Ez teljesen normális, sőt előnyös is, hiszen így formálódik az ideális társról kialakított kép.

A sztárok jelen vannak a mindennapokban, a médiából másról nem is lehet hallani, és hála a paparazziknak, már a magánéletükről is majdnem mindent tudhatunk. Csak egyvalamit nem: milyen emberek is ők valójában. Esetleg tudjuk, hogy milyen étteremben ettek, vagy láttuk a legutóbbi filmjüket, látjuk a szerepeket, amiket eljátszanak, csak azt nem tudni, hogy mire gondolnak, mit éreznek.

Lehet, hogy a szüleid nem értik meg a rajongásodat valaki iránt. Kérdezd meg őket, hogy ők mire néztek fel fiatal korukban, kiért rajongtak annyira? Talán az egyik tanáruk volt, vagy egy régi banda, amelyikről már el is feledkeztek, vagy a színész, akit hetente megnézték a színházban.

Az eszét veszett rajongás

Megkülönböztethetünk egészséges és fanatikus rajongást. Egy zenész vagy színész művészi munkáját elismerve olyan rajongókká válhatunk, akik elismerik és követik a munkásságát. Ám a fanatikus rajongó elveszíti a realitásérzékét: a színészt azonosítja a szereppel, a zenészt a klipekben látott alakítással. A rajongó elveszíti a fejét, és mindent megtesz azért, hogy a kiválasztott színész vagy zenész közelébe kerüljön, és ezért képes akár önmagát is megalázó helyzetbe hozni. Probléma akkor van igazán, ha ez lesz élete mozgatórugója, legfőbb célja.

Sajnos ma már olyasmivel is számolnunk kell, amivel korábban nem: a média kihasználja a 10–16 éves korosztály rajongását. Hogyan teszik ezt? Nézd kritikus szemmel azokat a sorozatokat, amelyeket rendszeresen követsz a tévében! Bizonyos csatornák sportot üznek abból, hogy olyan sorozatot indítsanak, amelyben egyszerre van jelen a zene, a film és a szépség. A rajongók szeretnék összegyűjteni a különböző tárgyakat az imádott személyről: ennek megfelelően megvásárolhatóak a különböző zenei CD-k,

DVD-k, könyvek, ruhák, kiegészítők és még sorolhatnánk. Csupa olyan apróság, amire jó sokat elkölthetnek a szülők. A sztár nevéből márkanév lesz, belőled pedig egy két lábón járó reklám és bevételi forrás.

A celeb

Ha a szüleid aggódnak a rajongásod miatt, ennek az is lehet az oka, hogy úgy vélik, a példaképed nem a számukra megfelelő értékeket közvetíti. Vegyük például Emma Watson, mindenki Hermionéját. Mit láthatunk belőle a tévében? Szerepe szerint egy stréber, aki sokat tanul, szerepétől megszabadulva pedig egy izléses stílusikon. Nem valószínű, hogy a szüleid kiakadnak rajta. De egy túlságosan kihívóan öltözködő celeb, akinek a botrányos ügyeiről a sajtó rendszeresen cikkezik, nem a szülők kedvence. A celeb nem mindig mutat követendő példát, hiszen ismertségét többségében nem művészi teljesítménye, kiemelkedő eredményei hozták meg, hanem egy média által kialakított kép.

Tippek a sikeres dolgozatíráshoz

Izzadsz, a ceruzád végét rágod, remeg a gyomrod, miközben a tanár a feladatlapokat osztja? Rengetegen berezelnek, ha a tudásukról számot kell adniuk.

A dolgozatok előtti izgalom teljesen természetes. Valójában egy kevéske adrenalin (stresszhelyzetekben a szervezet által termelt hormon) még jót is tehet a lendületes kezdéshez.

Néhány tipp, hogy a dolgozatod jól sikerüljön

– Alaposan készülj fel dolgozatírás előtt! Bugyután hangzik a kijelentés, ám ha birtokában vagy a szükséges tudásnak, aggodalomra nem lehet komoly okod.

– Aludj ki magad a dolgozat előtt! Egy kiadós alvás után a memóriád sokkal jobban működik majd. Tudományos vizsgálatok igazolták, hogy a dolgozat előtti éjszákát alvással és nem tanulással töltő diákok eredményesebben teljesítettek.

– Kövesd az utasításokat! Pontosan azt csináld, amit a feladat kér tőled.

– Mielőtt hozzákezdenél, először olvasd át az egész feladatsort! Amikor kezdedbe veszed a feladatokat, tekintsd át az egészet, nézd meg a kérdések hosszát és nehézségét. Így fel tudod majd mérni, mennyi időre

van szükséged a megoldáshoz, illetve, ha nem egyértelmű valami, megkérdezheted a tanárt. Ha valamelyik feladat nem világos, ne ess kétségbe, inkább kérdezz!

– Minden kérdést válaszolj meg! Ha valahol elakadtál, bizonytalan vagy a helyes választ illetően, ne időzz a feladattal túl sokat. Válaszolj a legjobb tudásod szerint, vagy térj vissza később, amikor a többi kérdést már biztosan megválaszoltad.

– Nyugul! Ha annyira izgulsz, hogy semmi sem jut az eszedbe, lazítanod kell kicsit! Dolgozatírás közben persze nem sétálhatsz körbe a tanteremben; lazítsd el az ujjaidat, végy 4-5 mély lélegzetet, képzelj el magad egy tengerparton vagy egy számodra megnyugvást adó helyen. Mindannyiunkkal megesik, hogy egyszerű dolgokat elfelejtünk. Egy számkód elfelejtése és egy dolgozatírás közbeni leblokkolás között csak annyi a különbség, hogy tudjuk: a már százszer használt kód előbb-utóbb úgyis eszünkbe jut, míg feladatmegoldás közben az idő sürgetése miatt görcsbe rándulunk, és alig jut eszünkbe valami.

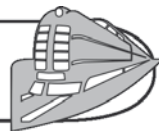
– Már befejezted? Ha a társaidnál korábban elvégezted a feladatokat, beadhatod a feladatlapot, mégis sokkal jobban teszed,

ha pluszidőt fordítasz az ellenőrzésre. Akár részletesebben is kifejtetheted a gondolataidat, amelyekre előtte nem volt idő. Ha 5 perccel a csengetés előtt még dolgozol valamin, húzz bele, és ne ess pánikba.

– A különböző típusú tesztek eltérő gondolkodási és megoldási utat kívánnak. Ha fogalmazást kell írnod, készíts rövid vázlatot. Gondolkodj kulcsszavak mentén, mint például összehasonlítás, szembeállítás, leírás, azonosítás. Kezdd egy rövid összefoglalóval vagy egy tömör bevezető mondatral, aztán fejtsd ki a gondolataidat. Ne feledkezz meg a tanár által meghatározott szempontokról és témáról.

– Feleletválasztós feladatoknál a helyes megoldás kiválasztása előtt válaszold meg magad a kérdést, csak utána nézd meg a megadott lehetőségeket. Zárd ki a rossz válaszokat! Ha túljutottál az egyértelmű feladatokon, térj vissza a nehezebbekre. Magabiztosabb leszel, ha egyszerre csak egy megoldáson kell törnöd a fejed.

Ezek az egyszerű tippek segítségre lehetnek az eredményesebb dolgozatíráshoz, holott sokak számára korántsem elegendőek. Ha súlyos dolgozatírás-fóbiával küzdesz, fordulj segítségért a szüleidhez, tanáraidhoz vagy szakemberhez.

Frankország fővárosa

Nürnberg

Elöljáróban: ha frank területen valaki le-németezi, vagy ne adj' isten, lebajorozza a házigazdát, akkor már meg is van az örök harag. Vagy jobb esetben csak kinevetik. Hiszen mindenki tudja: ők FRANKOK.

Németország legszebb városai közé tartozik a Bajorországban (Freistaat Bayern), azon belül is Frankországban (Region Franken, az egykori Német-római Birodalom maradványa) levő nagyváros: Nürnberg, amely a Pegnitz folyó jobb és bal partján terül el.

A várost említő legkorábbi írásos emlék az 1050-ben III. Henrik német-római császár által kiállított ún. Sigena-okirat, amelyben Nuorenberg (sziklás hegy) néven szerepel. A nürnbergi vár nem sokkal ezután már fontos katonai támaszpontként szolgált. A vár alatti település valószínűleg ekkoriban kaphatott vásártartási jogot. A II. Frigyes német-római császár által 1219-ben kiállított „nagy szabadságlevél” biztosítja Nürnbergnek a szabad birodalmi város jogait. Egészen 1427-ig várgrófok kormányozták a várost, amikor is az utolsó várgróf, VI. Frigyes eladja címét „Nürnberg város tanácsának”. Ettől az időponttól egészen a Bajorországhoz történő csatlósáig a városi tanács határozta meg a város politikáját. Sok német-római császár választotta Nürnberget tartózkodási helyéül, köztük IV. Károly is, aki 1356-ban Nürnbergben adta

ki a Német Aranybullát, amely tartalmazta azt a rendeletet, mely szerint itt volt köteles minden újonnan megválasztott császár első birodalmi gyűlését megtartani. 1423-ban Luxemburgi Zsigmond a város gondjaira bízta a birodalmi koronázási jelvényeket, amelyeket egészen a 19. század elejéig itt őriztek. Nagyjából az 1470–1530 közötti időszak számít a város virágkorának. Gazdagságát kiváló kézművesiparának és a kereskedelem szempontjából kedvező fekvésének köszönhette. Ebben az időszakban Nürnberg Köln és Prága mellett a Német-római Birodalom egyik legnagyobb városának számított.

A 19. század folyamán Nürnberg Bajorország egyik fontos ipari központjává fejlődött. 1835-ben a híres „Adler” gőzmozdony nyitotta meg az első német vasútvonalat Nürnberg és Fürth között.

A 20. században a város újjáépítése Heinz Schmeißner városi főépítész irányítása alatt zajlott. Ennek során az eredeti történelmi városszerkezet helyreállítása volt az elsődleges

cél. A helyreállításoknak köszönhetően a belváros terei így ma is a középkort és az újkor hajnalát idéző épületegyüttesek uralják. A nagyméretű óvárost több kilométer hosszan öleli körül az a 7-8 méter magas középkori városfal, melyet bástyatornyokkal és városkapukkal erősítettek meg. A tornyos kapuk közül kétségtelenül a Frauentor a legszebb.

A belváros nagy részét sétálóutcává alakították, melyet favázás, középkori hangulatot árasztó házak szegélyeznek. Közülük is kiemelkedik a reneszánsz stílusban épült Régi Városháza épülete, benne a középkori börtönnel, a Fembohaus reneszánsz polgárház, a Nassauer Haus gótikus lakótorony, valamint a középkori borraktár, a Weinstadel. Kívánságunk is teljesülhet, ehhez elég, ha ellátogatunk a reneszánsz ráccsal övezett „Szép kúthoz”, vagyis a Schöner Brünnenhez, melynek aranygyűrűjét háromszor megforgatva kívánságunk rögvest valóra válik (vagy nem).

A híres Lorenzer Platzon áll a középkori St. Lorenz (Szent Lőrinc) -templom, amelynek hatalmas tornyai uralják a folyótól délre eső belvárost. Érdemes felkeresni a híres Frauenkirkhét is, nevezetessége a déli órajáték, amikor is az óraszerkezet figurái IV. Károly német-római császár előtt róják le napi tisztületüket. A város fölé magasodó nürnbergi várkastélyból, a Kaiserburgból csodálatos kilátás tárul az egész környékre. A vár alatt találjuk Nürnberg híres szülőtteinek, Albrecht Dürernek egykori házat is, mely ma múzeumként funkcionál.

A város számtalan múzeuma közül érdemes felkeresni Németország legnagyobb kultúrtörténeti múzeumát, a Germán Nemzeti Múzeumot, valamint a Közlekedési Múzeumot.

A nürnbergi hétköznapokat olyan vásárok is színesítik, mint a játékvásár (Spielwarenmesse) vagy a bio- és egészséges termékek vására, karácsonykor pedig a mézeskalács-illatú, szinte összefüggő utcai vásárok...

UMKU-M. T.

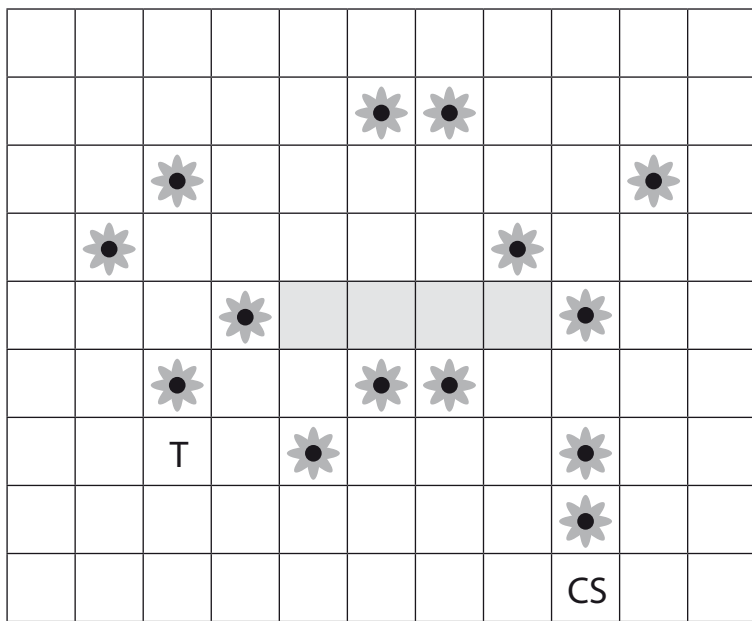

Keiserburg

Sarkánykút

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

A tanár kiosztja a dolgozatokat. Az egyik diák padjánál megáll:

– Remélem, most utoljára kaptalak rajta a puskázáson!

– ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AA, AD, ID, KR, OK, ÓK, ÓR, PÁ, RA, RÓ, TG.

Hárombetűsek: AZA, HTA, IAI, LÁM, OLN, RIN, ZOK, ZSÓ.

Négybetűsek: AERÓ, OLAH, OLG, OVTA, RÁAD.

Ötbetűsek: ADRIA, ÁSKÁL, RÓKÁK, SONKA, ZALÁN.

Hatbetűsek: AFRIKA, ALFRÉD, TITKOK.

Kilencbetűsek: SÁRGARÉPA, TIVADARKA.

Tizenegy betűsek: ANGÓRAMACSKA, SZÓRAKOZOTT.

Betűrejtvények

1

A SZ	DKA
---------	-----

 2

CS	M
KI	

 3

MLETS

 4

$\frac{L}{2}$	METS
---------------	------

Skandináv rejtvény (16.)

Száznyolcvanhat éve született a modern magyar líra előfutára.
Nevét és három alkotásának címét megtalálod a rejtvényünkben.

	ZÜR	499	NAPSZAK	SIKERÜL	ÁLLAT-	GÁZLÓ-	EGY	
	VATIKÁN	EGYIK IGEIDŐ	PIHENÉS	RÁBESZÉLNI NAP BETŰI	KERT GUMI LO- CSOLOCSÓ	MADÁR		
	A FÖLDRE	50	EGÉSZ- SÉGÜGYI	RANGJELZŐ	NEM TÖBB	5	AUSZTRIA	N
	FINN NÉPI EPOSZ	EGER FELE	DOLGOZÓ NEM FÖLÉ	NINCS TESTVÉRE	KORHOL	FÉKETE ISTVÁN GÓLYÁJA		
DEHOGY!	SZERET ENNI	NEM MEGY	FORDÍTVA ÁS	SZENEGÁL	LEVEGŐ	GÖRÖGÜL		
BETÉTI TÁRSASÁG	LEN SZERBÜL	FORDÍTVA TOK BETŰI	ÉS	ÉSZAK	A 3. SZEMÉLY	LESOTHO		
ALBÁN PÉNZ	INDULATSZÓ	ZÉRÓ	OLGA EGYENEMŰI	NÉZŐ BETŰI	FARMER- MÁRKA	VERSÉNY- ÁLLAT		
LÁDÁT BEZÁR	LANTÁN	NÉMET ELŐLJÁRÓ	51	I.Y.	KÁLIUM			
	LÉ			50		KELET		

Anagramma

					ÉRTEM
					MÁSOL
					JÓNÁS
					SUGÁR
					LAKÁS
					FAROL
					PAKOL

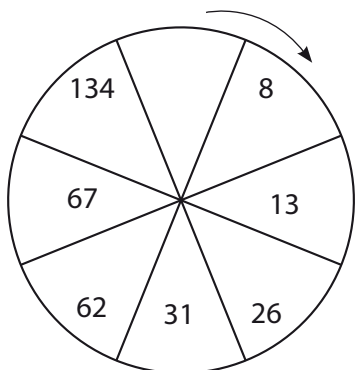
A megadott szavak betűiből képezz új, értelmes szavakat, és írd be őket a rácsba. A megfejtést a kiemelt oszlopban olvashatod.

Ölelkező szavak

1	PÁRT ----- SZÖVETSÉG	2	ISKOLA ----- TÁRS
3	VELŐS ----- TÖRÉS	4	GÓLYA ----- LAP

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

Körszámmtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1			
2			
3			
4			
5	CS		

Meghatározások:

1. A dinár legkisebb része
2. Füzet
3. Lóköröm
4. Finom gyümölcs
5. Házasság

Az oszlopban egy mezei virág nevének kell kialakulnia.

Betűpótló

E	N	I	N	A	O
R	T	L	C	NY	L
I	I	I	I	I	I

Pótold a hiányzó betűt, azaz az első betűt úgy, hogy hat kislány- és fiúnevet kapj. A kiemelt sorban az egyik évszak neve alakul ki.

A 15. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Anyádat kérdezd, ő rak el mindent.

Betűrejtvények

1. Fekete-hegy, 2. nyúltagy, 3. abnormális, 4. néhai, 5. ökor

Szókihúzó

barack

Szerpentin

Látomás

Ölelkező szavak

1. láng, 2. víz, 3. hang, 4. kötő

Se eleje, se vége

József Attila

Virágrejtvény

1. orgona, 2. jázmin

A 14. skandináv rejtvény megfejtése:

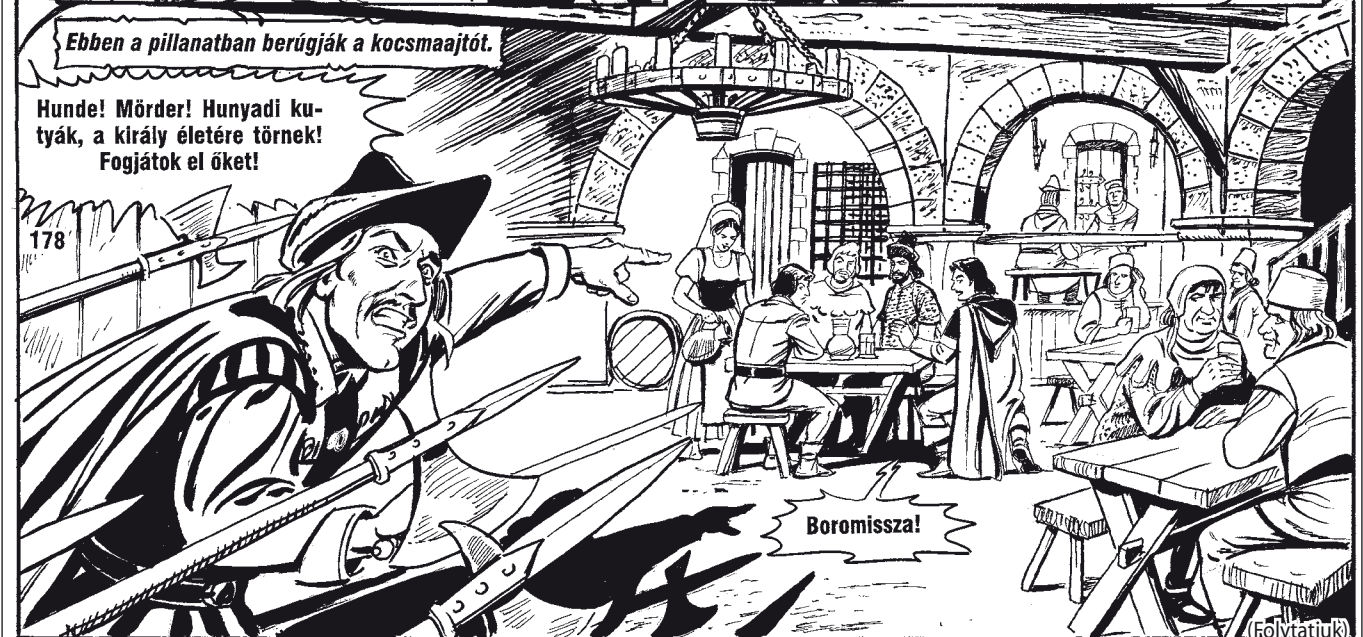
PULITZER JÓZSEF

Könyvjutalmat kap:

Ágó Gergely, Zenta

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Majális

A kirándulás szabályai

Közeleg a május elseje, amikor mindenki kimenőt kap. Ilyenkor a legtöbben piknikezni mennek, közösen bográcsolnak. Május első napja nem csupán a munka ünnepét jelenti, hanem a nyár közeledtét is. Remek alkalom arra, hogy kitelepüljünk a zöldellő parkokba, virágzó erdőkbe.

Amikor a természetbe mész, tartsd szem előtt, hogy a Föld nemcsak a te élőhelyed! Vigyáznod kell az erdők tisztaságára, az erdőbenn, mezőkön élő állatokra, az ott honos növényekre, a patak és a forrás tiszta, friss vizére, a pihenőhelyek környezetére!

ZSIBONGÓ

Mire figyelj?

A természetjárásnak megvan a maga kultúrája. Létezik néhány alapszabály, amit be kell tartanod. Az erdő, mező rengeteg állat- és növényfaj élőhelye. Ahhoz, hogy megőrizzük a természet egyensúlyát, óvni kell ezeket a területeket. Ne szemetelj, ne hangoskodj, tartsd tisztán a forrásokat, patakokat, pihenőhelyeket. A hulladékot vidd magaddal, lakott területen az erre kijelölt pontokon helyezd el. Ne dobj el égő gyufát, csikket, és ne gyűjts tüzet, csak a kijelölt tűzrakó helyeken, de tűzgyújtási tilalom idején ott sem! Ne tépd le, ne törd le az erdőben a virágokat, ágakat, különösen akkor ne, ha azok védettek!

A természetjáró tízparancsolata

1. Készülj fel alaposan a túrára, kirándulásra!
2. Használd a jelzett utakat, kerüld a lezárt, tiltott területeket!
3. Kíméld a virágokat, növényeket, óvd az erdő vadjait, madarait!
4. Ügyelj az erdő, mező tisztaságára, élvezd csendben a természet szépségét!
5. Tartsd be a tűzvédelmi szabályokat, tevékenyen védj az erdőt!
6. Vigyázz az erdei természetjáró létesítményekre, műemlékekre!
7. Becsüld túratársaidat, őket bajban el ne hagyj!
8. Vedd figyelembe a közösségi együttlét szabályait!
9. Légy tekintettel az erdészek, vadászok és horgászok érdekeire is!
10. Szeresd a természetet, és igyekezz másokkal is megszerettetni!

Kétszázötven éves sikerdarab

A szendvics

Reggelire, uzsonnára, kirándulásra, piknikre, társasági összejövetelekre – mindig sikerdarab a szendvics. Elkészítésében aligha akad változatosabb gyors fogás: nem csupán gyors és praktikus, lehet hideg, kikerülhet a sütőből, készülhet nyitott vagy zárt formában – a világ minden táján találkozhatunk vele.

Jóllehet a szendvicshez hasonló fogások meglehetősen régről ismertek, az elnevezés – pontosabban annak első írott emlékei – 250 évvel ezelőttről maradtak fenn.

Az első, ősi szendvics megalkotását a zsidó bölcsnek, Hillélnek tulajdonítják. A legenda szerint bárányhússal és fűszernövényekkel töltött maceszt készített a zsidó húsvét idején.

A középkor folyamán a főúri lakomákon előszeretettel találtak a különféle húsos fogásokat jókora kenyereken, jóllehet itt a kenyér inkább a szalvéta funkcióját töltötte be, amelyet immár húсок nélkül a szerencsés koldusok vagy kutyák kaptak jutalomfalatként.

A 16. és 17. században igen közkedvelt fogás volt a külön névvel nem illetett hús és kenyér, valamint a sajt és kenyér együttese.

A szendvics világkarrierjében azonban kétségkívül az elnevezésnek, és ebben a kenti Sandwich grófság IV. earl-jének, John Montagunak volt meghatározó szerepe. Az államférfiként és diplomataként egyaránt komoly karriert magáénak tudható gróf híres volt játékszenvedélyéről is. Kártyajáték közben nem egyszerű úgy falatozni, hogy a játékosnak az asztalt se kelljen elhagynia, és a keze is tiszta maradjon. Úgy tartják, Montagu hosszú órákat töltött a kártyaasztalnál játéktársaival, és egy ízben a kérésére készítette el szakácsa a két pirított kenyérszelet által közrefogott sós marhasültet, amelyet az első szendvicsként tartanak számon.

A 19. század folyamán Angliában az ötórás tea, valamint a piknikek elmaradhatatlan harapnivalójává lett, de a kontinens más országainak lakói is hamarosan hódol-

ni kezdtek a szendvicskészítésnek és -fogyasztásnak.

A 20. században pedig már világszerte kínáltak szendvicset a kávézók, bárók, bisztrók, pékségek, éttermek – és természetesen a háztartásokban is számos változat készült.

Szösi a könyvtárban

Bemegy a szöke a könyvtárba, és jó hangosan odaszól a könyvtárosnak:

– Kérek egy hamburgert és egy adag sült krumplit!

Mire a könyvtáros megbotránkozva:

– De kérem, ez egy könyvtár.

Erre a szöke:

– Jaj, bocsnat!

Majd suttogva:

– Kérek egy hamburgert és egy adag sült krumplit!

Részeg nyuszika

A nyuszika beivott az erdei kocsmában, mikor kijön, annyira rosszul van, hogy eldől.

Arra jön a róka meg a farkas, és verekedni kezdenek a nyúlön. Végül nem bírnak egymással, mindketten elterülnek.

Felébred a nyuszika, és így szól:

– A fenébe! Nem gondoltam, hogy ha beiszom, így megvadulok!

Merre van az állomás?

Egy járókelő megállít az utcán egy másikat:

– Ne haragudjon... az állomást keresem.

– Nem haragszom. Keresse.

Skóték adományoznak

A skót gyerek odaszalad az anyjához:

– Anyu, az ajtóban áll egy bácsi!

– És mit akar?

– A most épülő uszodára gyűjt!

– Adj neki két vödör vizet!

Windows

– Mit jelent szíű nyelven a windows?

– Fehér ember várni homokóra.

Esküvői képek

A családi fényképalbumban Móricka a szülei esküvői képet nézegeti.

– Anyu, miért voltál fehér ruhában?

– Azért, mert a fehér az öröm és a boldogság színe.

– Akkor már értem, hogy az apu miért volt feketében!

Tudóscsoport

Az afrikai dzsungelben eltéved a tudóscsoport egyik tagja. Hosszas bolyongás után kannibálokba botlik:

– Elnézést, nem látták véletlenül a kollégáimat?

– De igen, velük már több ízben is találkoztunk!

Negyven felé

A riporter megkérdezi a filmszillagot:

– Hány éves?

– Negyven felé közeledem.

– Jó, de melyik irányból?

222-es szoba

Egy angol család száll meg egy budapesti hotelben, a 222-es szobában. A férj telefonon két rumot rendel:

– Two rums to room two two two.

A recepció:

– Taram taram tam tam tam... szórakoz mással...

Két bolha

Két bolha áll az úttest szélén és cigizik. Arra megy egy bolhás kutya. Megszólal az egyik:

– Na, dobd el a csikket, jön a busz!

Rutinos kocsmáros

Bemegy egy kocsmába Móricka, Pistike, a skót, a székely, a zsidó, a nyuszika, a medve, a farkas, a rendőr és a szöke nő. Nézi őket a kocsmáros egy ideig, majd megszólal:

– Mi ez, valami vicc?

Kaktusz

– Jean! Mászik a kaktusz?

– Nem mászik, uram.

– Biztos nem mászik?

– Biztos, uram.

– Akkor egy sünt öntöztem meg.

Jean ázik

Nagyon esik az eső, így a lord kiszól az udvarra:

– Jean, te ázol odakint?

– Dehogy teázom, be akarok menni!

Kifogyott a benzin

Két szöke csaj ül az autóban, az egyik vezet. Egyszer csak megállnak.

– Hé, miért álltál meg? – kérdezi az egyik.

– Mert kifogyott a benzin.

– De ügyes vagy, hogy észrevetted, én biztos továbbhajtottam volna!

Zsebtolvajok

Két zsebtolvaj beszélget:

– El sem tudod képzelni, mennyire megromlott a közerkölcs.

– Mi történt veled?

– Tegnap óvatosan benyúltam egy egészen intelligens kinézetű ember zsebébe. Képzeld, ez a gazember olyan óvatosan lehúzta a kezéről a gyűrűt, hogy észre sem vettem!

– Kérlek, segíts! A mártásodtól összeragadtak a fogaim!

– Ez az öcsém. Még nem tanult meg járni.

Két jó barát

Két jó barát megy az utcán. Megkérdi az egyik:

– Ha volna két szuper Mercedesed, full extrával, két teljesen egyforma, az egyiket nekem adnád?

– Tudod harminc éve ismerjük egymást, jó barátok vagyunk, persze hogy odaadnám!

Mennek tovább, kis idő múlva újra jön a kérdés:

– Komám, ha volna két szuper jachtod, teljesen egyformák, minden kényelemmel, luxussal ellátva, nekem adnád az egyiket?

– Tudod, régen ismerjük már egymást, a gyerekeim keresztapja vagy, hogyne adnám!

Mennek tovább, hamarosan újabb kérdés:

– Barátom, ha volna két tévéd...

– Állj, te tudod, hogy két tévém van!

A szőke nő szerencsenapja

A szabálytalanul közlekedő szőke nőt megállítja a rendőr, majd azt mondja neki:

– Hölgyem, ezért a szabálytalanságért bírságot kell fizetnie!

Mire a nő:

– Huhh, úgy látszik, szerencsés napom van, tegnap ugyanezért még a jogosítványomat is elvették!

Jacht

– Apa, az ott egy halászhajó?

– Nem kisfiam, az egy jacht.

– És hogy kell írni, j-vel vagy ipszilonnal? És h-val vagy ch-val?

– Tudod kisfiam, így jobban megnézve mégiscsak egy halászhajó.

Leteljen-e a büntetés?

– Aztán szeretné-e már, hogy a büntetés se leteljen?

– Én ugyan nem!

– Hogyhogy?

– Mert engem életfogytiglanira ítélték.

Hajlékony

A tanító néni megkérdezi Móríckát:

– Móricka, mi a hajlékony ellentéte?

– Hajléktalan.

Veszélyes macska

Kikötőben:

– Elnézést, a macskám agyoncsapta az ön kutyáját.

– De hát az én kutyám egy Pitbull, hogy ölhetette meg az ön macskája?

– Úgy, hogy vasmacska.

Gödör

A csata előtt az őrmester parancsba adja, hogy mindenki fogjon ásót, és ásson egy mély gödört magának fedezékképpen.

Az egyik katona megkérdezi:

– Uram, miért kell nekünk most itt még gödört is ásunk?

– Azért fiam, mert ha támad az ellenség, akkor így fedezékben maradv tudunk védekezni.

– Szerintem inkább mi támadjuk meg őket, és ássanak ők gödört...

Tüzér

Nagypapa mesél az unokáinak a háborús emlékeiből:

– Egyszer egy teljes századot tettem harcképtelenné, teljesen egyedül!

– Tényleg? Tüzér voltál?

– Nem... szakács!

Ingatlanügynök

Egy ingatlanügynök eladó lakást mutat az egyik vevőnek:

– Ennek a lakásnak van hátránya is, előnye is. Hátránya az, hogy egyik oldalon egy vegyi gyár van a közelben, a másik oldalon pedig egy vágóhidra néz.

– Na és mi az előnye? – kérdi a vevő.

– Mindig lehet tudni, merről fúj a szél.

Beteghez jár

Az orvost kérdezi egy barátja, hogy hova siet.

– Képzeld már két hete járok egy beteghez.

– Szegény, és mi a baja, miért jársz hozzá?

– Nem tud fizetni.

Disznó és liba

Egy keskeny, lejtős, erdei úton két autó találkozik. Az egyikben, amelyik lefelé megy, egy férfi ül, a szembejövőben egy nő. Ahogy a két kocsi elhalad egymás mellett, a nő letekeri az ablakot, és odakiabál a férfinak:

– Disznó!

A férfi visszafordulva kikiabál az ablakon:

– Buta liba!

Majd száguld lefelé a lejtőn, mikor belerohan az úton fekvő disznóba.

Vacsora a repülőn

A stewardess kérdezi az utastól:

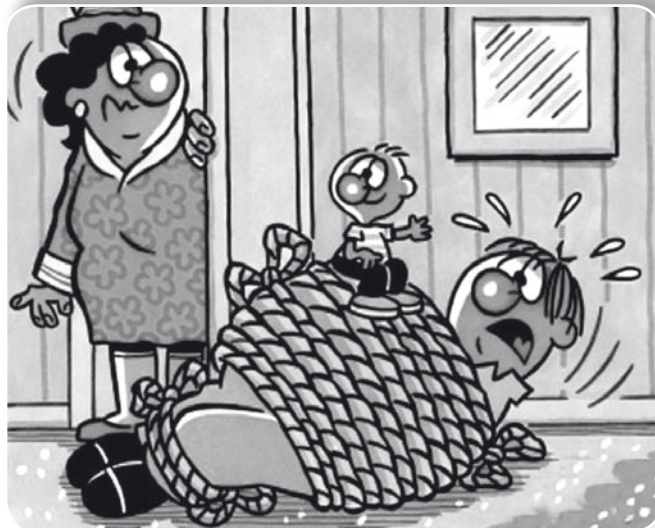
– Parancsol vacsorát?

– Miből lehet választani?

– Igen vagy nem.

– Ez a terv, srácok. Fürdéskor mindannyian beköltözünk Brunóhoz.

– Legközelebb, ha elmész itthonról, azt hiszem, fogadunk egy bébiszittert.

A Litvániában meghirdetett nemzetközi Rajzpályázaton sikeresen szerepeltek a szabadkai gyerekek. Ökrös Kyra (3. c osztály, J. J. Zmaj iskola) és Bencun Lúna (EmArt Műhely) érmet kapott munkájáért. Alkotásukat képeslapként is kinyomtatták. A Műhely elnyerte a legjobb kollekcióért járó díjat. A pályázatra a világ 24 országából 1948 munka érkezett.

EMI

Kyra

Lúna

A költészet napján a szabadkai Jovan Mikic iskolában rendhagyó irodalomórát tartottunk. Érdekes játékokat játszottunk, valamint József Attila életével és verseivel ismerkedtünk. Arról is beszélgettünk, miért van szükség a versekre, mi a szép bennük. Az ötödikesek megtudhatták, milyen vers van a születésük napján a Minden napra egy vers című kötetben, a hatodikosokkal azt jártuk körül, hogyan kísérik végig a versek életünket: visszamlékeztünk arra, milyen ringatókat, mondókákat, kiszámolókat, játékokat ismertek meg kicsi korukban, mit szavaltak óvodás és kisiskolás korukban, és

milyen verseket tanultunk felsőben. A nyolcadikosok a memóriájukat teheték próbára: egy-egy felolvasott versből kellett felidézni minél pontosabban

minél több részt, ezenkívül József Attilának több olyan versét is hallhatták, amelyek kimaradtak a tankönyvből.

H. R. V.

Poszterünkhöz

A szép, piros Opel GT-t Horváth Zsolt olvasónk kérte.

Hátlapunkhoz

Az idén lesz száz éve, hogy Budapesten megszületett Robert Capa (alias Friedmann Endre Ernő) világhírű fotográfus. Képeihez kapcsolódó írásunkat a 7. oldalon olvashatjátok.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrös Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szerk@jopajtas.info